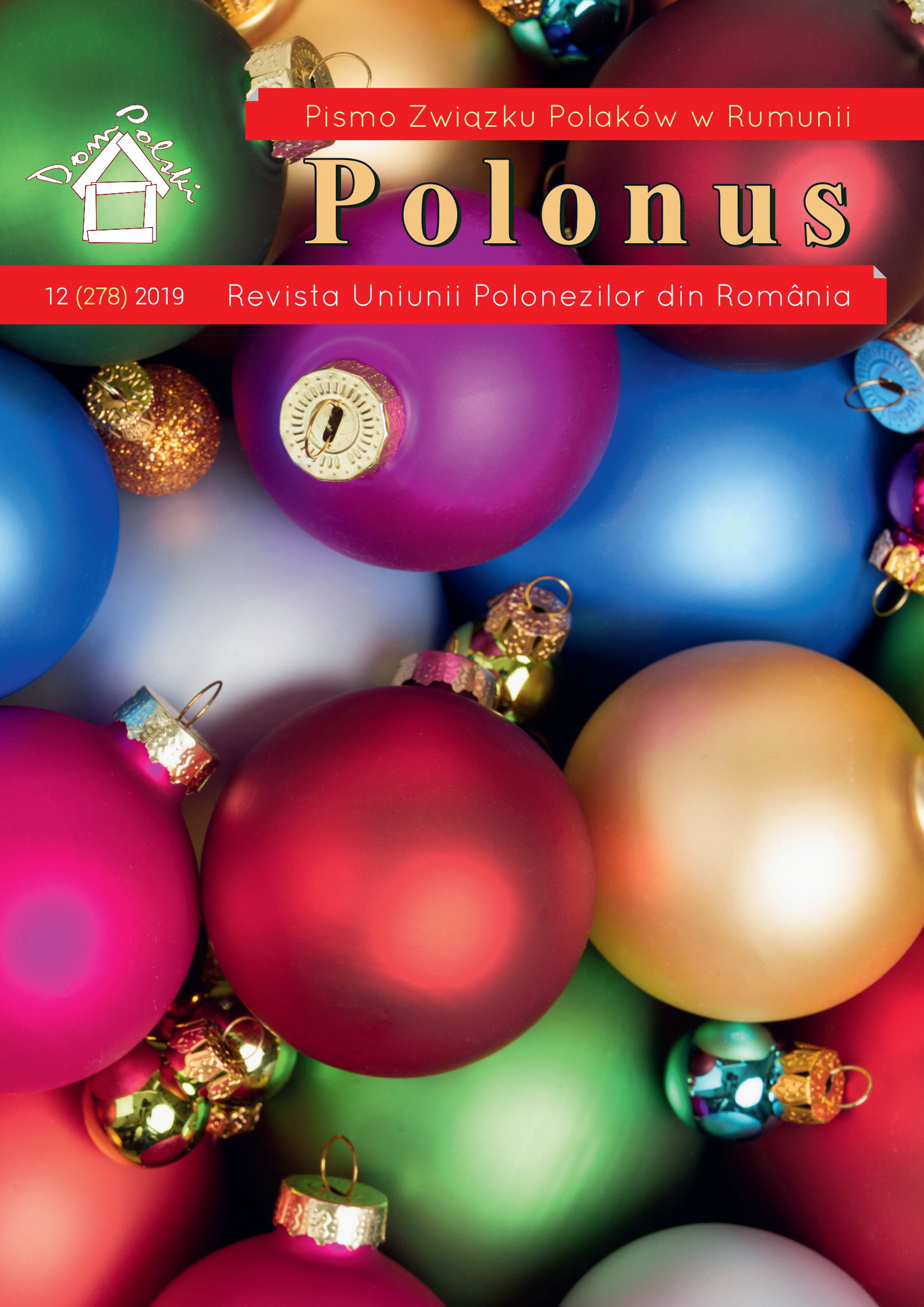

Pismo Związku Polaków w Rumunii

Polonus

12 (278) 2019

Revista Uniunii Polonezilor din România

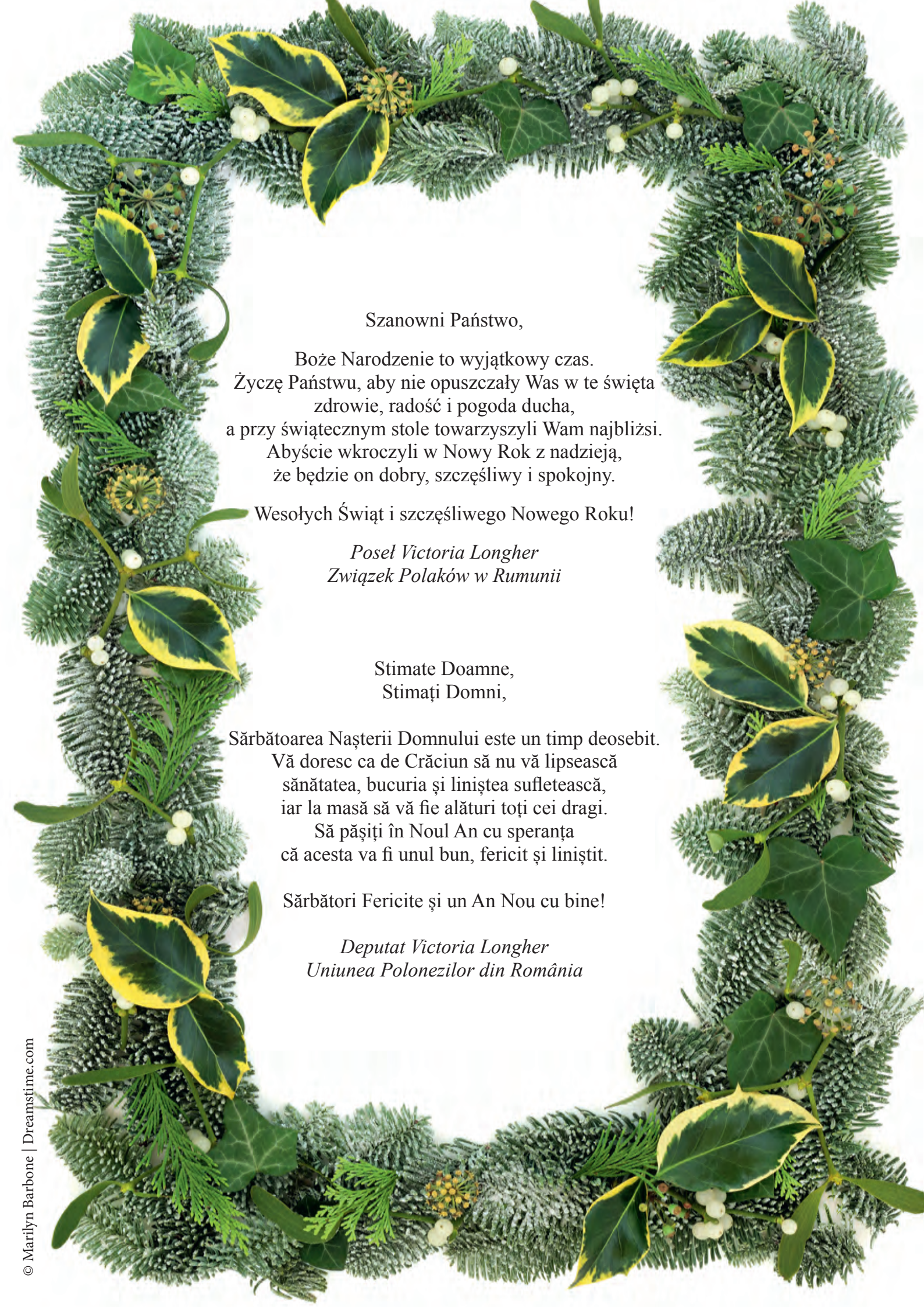

Szanowni Państwo,

Boże Narodzenie to wyjątkowy czas.
Życzę Państwu, aby nie opuszczały Was w te święta
zdrowie, radość i pogoda ducha,
a przy świątecznym stole towarzyszyli Wam najbliżsi.
Abyście wkroczyli w Nowy Rok z nadzieją,
że będzie on dobry, szczęśliwy i spokojny.

Wesołych Świąt i szczęśliwego Nowego Roku!

Poseł Victoria Longher
Związek Polaków w Rumunii

Stimate Doamne,
Stimați Domni,

Sărbătoarea Nașterii Domnului este un timp deosebit.
Vă doresc ca de Crăciun să nu vă lipsească
sănătatea, bucuria și liniștea sufletească,
iar la masă să vă fie alături toți cei dragi.
Să pășiți în Noul An cu speranța
că acesta va fi unul bun, fericit și liniștit.

Sărbători Fericite și un An Nou cu bine!

Deputat Victoria Longher
Uniunea Polonezilor din România

© Marilyn Barbone | Dreamstime.com

Pójdźmy do Betlejem

Uroczystość Narodzenia Pańskiego jest wielką Tajemnicą Wcielenia. Przeżywamy ją i rozważamy podczas Eucharystii, którą Kościół sprawuje 25 grudnia w nocy. Według tradycji tę liturgię nazywamy „Pasterką". Jest także „Msza o świcie" i „Msza w dzień". W tym dniu liturgia obdarza nas bogactwem słowa Bożego. Dni od uroczystości Narodzenia Pańskiego nazywamy także świętami Bożego Narodzenia, które trwają aż do Niedzieli Chrztu Pańskiego.

W tej samej okolicy przebywali w polu pasterze i trzymali straż nocną nad swoją trzodą.

W tym świątecznym okresie podobni jesteśmy do owych pasterzy spod Betlejem. Tak jak oni, tak i my przebywamy „w polu, trzymamy straż nocną nad swoją trzodą". Każdy z nas ma swoje zajęcia: pracę, naukę, zadania w domu, wyjazdy. To jest nasza codzienność. Czasami tak bardzo nas ona pochłania, że zapominamy o tym, jaki jest sens naszego życia na ziemi. Zadumajmy się więc nad fragmentem Ewangelii według świętego Łukasza, rozdział 2, wiersze od 8 do 20.

Naraz stanął przy nich anioł Pański i chwała Pańska zewsząd ich oświeciła, tak że bardzo się przestraszyli.

Te natchnione słowa mają w sobie wielką moc wyobraźni. My też jesteśmy owymi pasterzami, potrzebujemy tego delikatnego wyczucia obecności anioła. Przez sakrament chrztu zawsze oświeca nas Duch Święty. Co więcej – my już się niczego nie boimy, bo jesteśmy Jego świątynią.

Anioł rzekł do nich: „Nie bójcie się! Oto zwiastuję wam radość wielką, (...) dziś w mieście Dawida narodził się wam Zbawiciel, którym jest Mesjasz, Pan. A to będzie znakiem dla was: Znajdziecie Niemowlę, owinięte w pieluszki i leżące w żłobie".

Tego rodzaju przeżycie religijne dokonuje się w każdym z nas indywidualnie i we wspólnocie. Najczęściej owo „zwiastowanie" słyszymy i przeżywamy podczas każdej Eucharystii. To dlatego jako Kościół spotykamy się na Łamaniu Chleba, aby uczestniczyć w tajemnicy narodzenia, śmierci i zmartwychwstania Chrystusa. Pan jest dla nas

Să mergem la Betleem

Sărbătoarea Naşterii Domnului este un mare Mister al Întrupării. Îl trăim şi îl medităm în timpul Sfintei Euharistii pe care Biserica o duce la îndeplinire în noaptea de 25 decembrie. Conform tradiţiei, această liturghie o numim „Liturghia din Ajunul Crăciunului". De asemenea, este „Liturghia de Rorate" şi „Liturghia zilei". În această zi liturghia ne oferă bogăţia cuvântului Domnului. Zilele care urmează după Sărbătoarea Naşterii Domnului le numim sărbători ale Naşterii Domnului, care se încheie în Duminica Botezului Domnului.

În acelaşi ţinut erau unii păstori care trăiau pe câmp şi păzeau turmele pe timpul nopţii.

În această perioadă de sărbătoare suntem asemenea acelor păstori de lângă Betleem. La fel ca ei, şi noi „păzim turmele pe câmp pe timpul nopţii". Fiecare dintre noi are preocupările sale: serviciu, învăţătură, teme acasă, călătorii. Aceasta este viaţa noastră cotidiană. Uneori ea ne preocupă atât de mult încât uităm care este adevăratul sens al vieţii noastre pe pământ. Să medităm, aşadar, la fragmentul Evangheliei după Sf. Luca, capitolul 2, versetele 8-20.

Le-a apărut un înger al Domnului şi gloria Domnului i-a învăluit în lumină, iar ei au fost cuprinşi de o mare spaimă.

Aceste cuvinte inspirate au o mare putere de închipuire. Şi noi suntem acei păstori, avem nevoie de acea senzaţie delicată a prezenţei îngerului. Prin sacramentul botezului mereu ne luminează Duhul Sfânt. Mai mult – noi nu ne temem de nimic, deoarece suntem Biserica Sa.

Îngerul le-a spus: „Nu vă temeţi, căci, iată, vă vestesc o mare bucurie care va fi pentru tot poporul: astăzi, în cetatea lui David, vi s-a născut Mântuitorul care este Cristos Domnul. Acesta este semnul: veţi găsi un copil înfăşat şi culcat în iesle".

Acest tip de trăire religioasă are loc în fiecare dintre noi, individual şi în comunitate. Cel mai adesea acea „Bună-Vestire" o auzim şi o trăim în timpul fiecărei Euharistii. De aceea, ca Biserică ne întâlnim la Împărţirea Pâinii, pentru a participa la misterul naşterii, morţii şi învierii lui Cristos. Domnul este pentru noi acel „semn". La început a fost un prunc,

owym „znakiem”. Na początku był Niemowlęciem, potem zaś dorosłym Chrystusem, głoszącym Dobrą Nowinę wszystkim ludziom.

I nagle przyłączyło się do anioła mnóstwo zastępów niebieskich, które wielbiły Boga słowami: „Chwała Bogu na wysokościach, a na ziemi pokój ludziom Jego upodobania”.

W wierze nie jesteśmy sami. Przewodzi nam sam Zbawiciel. Posyła nam świętych, błogosławionych oraz tych, którzy nas kochają – rodziców, rodzeństwo, przyjaciół. Oni są naszymi ziemskimi zastępami w drodze do nieba. Jaka to radość, że zanim dostaniemy się do nieba, to na ziemi mamy takich przyjaciół, którzy nas wspomagają.

Gdy aniołowie odeszli od nich do nieba, pasterze mówili nawzajem do siebie: „Pójdźmy do Betlejem i zobaczmy, co się tam zdarzyło i o czym nam Pan oznajmił”. Udali się też z pośpiechem i znaleźli Maryję, Józefa i Niemowlę, leżące w żłobie. Gdy Je ujrzeli, opowiedzieli o tym, co im zostało objawione o tym Dziecięciu.

Każdy z nas ma „swoje pole”, „swoją trzodę” i zadania do wykonania. Zostawmy na chwilę te nasze wszelkie zajęcia i za głosem anioła pójdźmy do Betlejem. Zobaczmy, co się tam wydarzyło. Cóż można uczynić w tym względzie? Sercem i umysłem udać się do stajenki i oddać cześć Słowu, które stało się ciałem. Można nawiedzić kościół i zatrzymać się przy żłóbku, aby zadumać się nad tajemnicą przyjścia Boga na świat. Skoro On tak bardzo nas ukochał, że stał się Człowiekiem, to my ukochajmy Jego, abyśmy Jego bóstwem byli przebóstwieni.

A wszyscy, którzy to słyszeli, dziwili się temu, co im pasterze opowiadali. Lecz Maryja zachowywała wszystkie te sprawy i rozważała je w swoim sercu.

Już wtedy ludzie się dziwili z opowiadań pasterzy. A dzisiaj? Dzisiaj raczej się nie dziwią, bowiem... nie wierzą w Boga. Świat zaś pędzi jak szalony, a niektórzy pędzą wraz z nim. Wielu chce mieć coraz więcej i coraz szybciej. Są tacy, którzy muszą doznawać takich przeżyć, po których wzrasta im adrenalina... szukają coraz mocniejszych wrażeń.

My zaś wzorem Maryi wyciszamy się i kontemplujemy Wcielone Słowo, śpiewamy kolędy i pastorałki, składamy sobie życzenia, uśmiechamy się do siebie, dzielimy się sobą. Przecież w nas rodzi się Pan.

apoi Cristos matur, predicând Vestea cea Bună tuturor oamenilor.

Dintr-odată, s-a unit cu îngerul o mulțime din oastea cerească, lăudându-l pe Dumnezeu și spunând: „Mărire în înaltul cerurilor lui Dumnezeu și pe pământ pace oamenilor pe care El îi iubește!”.

În credință nu suntem singuri. Ne conduce însuși Mântuitorul. Ne trimite sfinți, fericiți, precum și pe cei pe care îi iubim – părinți, frați și surori, prieteni. Ei reprezintă grupurile noastre pământești în drumul spre cer. Ce bucurie mare e că până vom ajunge în cer, pe pământ avem astfel de prieteni care ne ajută.

Când îngerii au plecat de la ei spre cer, păstorii și-au spus unii către alții: „Să mergem până la Betleem și să vedem acest cuvânt care s-a făcut și ce ne-a făcut cunoscut Domnul!”. Au plecat, deci, în grabă și i-au găsit pe Maria, pe Iosif și copilul culcat în iesle. După ce l-au văzut, au făcut cunoscut cuvântul care le fusese spus despre acest copil.

Fiecare dintre noi are „câmpul său”, „turma sa” și lucruri de realizat. Să lăsăm pentru o clipă toate activitățile noastre și după glasul îngerului să mergem la Betleem. Să vedem ce s-a petrecut acolo. Ce putem face în acest sens? Cu inima și mintea să ajungem la iesle și să salutăm Cuvântul care s-a făcut trup. Putem vizita biserica și să stăm în fața ieslei pentru a medita la misterul Nașterii Domnului. De vreme ce El ne-a iubit atât de mult că a devenit Om, și noi să-L iubim pentru ca prin dumnezeirea Lui să fim îndumnezeiți.

Toți cei care auzeau se mirau de cele spuse lor de către păstori. Maria însă păstra toate aceste cuvinte, meditându-le în inima ei.

Deja atunci lumea se mira de relatarea păstorilor. Dar astăzi? Astăzi mai degrabă lumea nu se miră, deoarece… nu crede în Dumnezeu. Iar lumea aleargă ca nebuna, iar unii aleargă împreună cu ea. Lumea dorește să aibă din ce în ce mai mult și din ce în ce mai repede. Sunt unii care trebuie să simtă astfel de trăiri, în urma cărora le crește adrenalina… caută impresii din ce în ce mai puternice.

Iar noi, după modelul Mariei să ascultăm și să contemplăm Cuvântul Întrupat, să cântăm colinde și cântece de Crăciun, să ne adresăm urări, să râdem și să ne împărțim. Doar în noi se naște Domnul.

A pasterze wrócili, wielbiąc i wysławiając Boga za wszystko, co słyszeli i widzieli, jak im to było powiedziane.

Na chwilę odeszliśmy od „swoich pól", na chwilę zostawiliśmy „swoje trzody", aby zachwycić się cudem Wcielenia. Teraz zaś wracajmy do tych pól, trzód, domów, zajęć, nauki. Nie jesteśmy już sami, gdyż jest z nami Nowonarodzony. Raz kiedyś Chrystus przyszedł w ciele. Teraz oczekujemy Chrystusa, aż przyjdzie do nas powtórnie, aby nas wziąć do Ojca. „Kościół aktualizuje to oczekiwanie, celebrując liturgię Adwentu. Uczestnicząc w długim przygotowaniu pierwszego przyjścia Zbawiciela, odnawiamy gorące pragnienie Jego drugiego przyjścia". Od żłóbka do Eucharystii jest tylko jedna droga – droga wiary. Jezus stale „rodzi się" podczas Mszy świętej.

Wszystkim Czytelnikom „Polonusa" życzę wielu łask świąt Narodzenia Pańskiego.

ks. Andrzej Ziółkowski
– lazarysta

Apoi păstorii s-au întors glorificându-L și lăudându-L pe Dumnezeu pentru tot ce au auzit și au văzut, după cum le-a fost spus.

Pentru o clipă am plecat de la „câmpurile noastre", pentru o clipă am lăsat „turmele noastre" pentru a admira miracolul Întrupării. Iar acum să ne întoarcem la aceste câmpuri, turme, case, activități, la învățătură. Deja nu suntem singuri, deoarece cu noi este Nou-Născutul. Odată, cândva, Cristos a venit luând ființă. Acum îl așteptăm pe Cristos până vine la noi a doua oară pentru a ne lua la Tatăl. „Sărbătorind în fiecare an liturghia Adventului, Biserica actualizează această așteptare a lui Mesia; punându-se în comuniune cu îndelunga pregătire a primei veniri a Mântuitorului, credincioșii își reînnoiesc dorința arzătoare după cea de a doua Venire". De la iesle la Euharistie este doar o singură cale – calea credinței. Isus „se naște" constant în timpul Sfintei Liturghii.

Tuturor Cititorilor revistei „Polonus" le urez multe haruri ale Sărbătorilor Nașterii Domnului.

Trad. Ilona Biseada

Wieczór kultury polskiej w Jassach

Grudzień jest bez wątpienia jednym z tych miesięcy, które oferują mieszkańcom Jass wyjątkowo bogatą gamę wydarzeń kulturalnych, a to m.in. za sprawą koncertów kolęd. W tym roku również Związek Polaków w Rumunii wystąpił ze swoją propozycją, organizując w sobotę 7 grudnia, wspólnie z Muzeum Nauki i Techniki, wieczór kultury polskiej. Podobnie jak w przypadku poprzedniej edycji uczestnicy oraz publiczność mieli okazję gościć we wspaniałej sali Henri Coanda mieszczącej się w zbudowanym na początku XX w. Pałacu Kultury. Partnerami wydarzenia była Fundacja Crescendo International, Lektorat Języka Polskiego działający przy Katedrze Slawistyki na Uniwersytecie Alexandru Ioana Cuzy w Jassach oraz Instytut Polski w Bukareszcie.

Przybyłych gości oraz publiczność powitała, jako gospodyni miejsca i koordynator przedsięwzięcia, muzeograf dr Monica Nănescu. Zaraz potem głos zabrał przybyły specjalnie na tę okazję do Jass Gerwazy Longher, prezes Związku Polaków w Rumunii, który zaprezentował krótko polską społeczność mieszkającą w Rumunii oraz złożył wszystkim świąteczne życzenia. Imprezę, już tradycyjnie, poprowadzili prof. Carmen Zaharia-Danicov oraz lektor języka polskiego Dariusz Kasprzyk, którzy byli również koordynatorami artystycznymi imprezy.

Seară culturală poloneză la Iași

Decembrie este fără îndoială una dintre acele luni care oferă locuitorilor Iașului în mod excepțional o gamă bogată de evenimente culturale, cum ar fi de exemplu, concertele de colinde. De asemenea, în acest an, Uniunea Polonezilor din România a venit cu propunerea de a organiza sâmbătă pe 7 decembrie, împreună cu Muzeul de Știință și Tehnică, o seară culturală poloneză. Ca și în cazul ediției anterioare, atât participanții, cât și publicul au avut ocazia de a fi găzduiți în minunata sală Henri Coandă, situată în Palatului Culturii, construit la începutul secolului al XX-lea. Partenerii evenimentului au fost Fundația Crescendo International, Lectoratul de Limba Polonă de la Catedra de Slavistică, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Iași și Institutul Polonez din București.

Oaspeții și publicul sosit au fost salutați de gazda locului și coordonatorul activității, muzeograf dr. Monica Nănescu. Apoi au luat cuvântul Ghervazen Longher, președintele Uniunii Polonezilor din România, venit special cu această ocazie la Iași, care a prezentat succint comunitatea poloneză care locuiește în România și a transmis tuturor urări de Crăciun. Evenimentul, deja o tradiție, a fost condusă de către prof. Carmen Zaharia-Danicov și de lectorul de limba polonă Dariusz Kasprzyk, care de asemenea au fost coordonatorii activității artistice.

Tym razem organizatorzy postanowili zaprezentować zróżnicowany program, więc poza kolędami śpiewanymi w języku polskim, publiczność mogła wysłuchać polskiej muzyki klasycznej oraz podziwiać tradycyjne tańce polskich górali z Bukowiny.

Najpierw wystąpił trzydziestoosobowy chór studentów Lektoratu Języka Polskiego na Uniwersytecie Alexandru Ioana Cuzy w Jassach, który przygotował takie kolędy jak: „Skrzypi wóz", „Pójdźmy wszyscy do stajenki", „Do szopy, hej pasterze!", „Przybieżeli do Betlejem" oraz „Jezus malusieńki". Tę ostatnią wykonała solistka Sonia Bâgu. Bardzo cieszy fakt, że wielu spośród studentów występowało na koncercie kolęd również w 2017 r. i, jak sami stwierdzili, nawet sobie nie wyobrażali, że mogłoby ich tym razem zabraknąć. Uczestników tej części wieczoru wspólnie przygotowali lektor Dariusz Kasprzyk oraz prof. Carmen Zaharia-Danicov.

Po występie studentów publiczność pozostała w atmosferze bożonarodzeniowej, gdyż swój repertuar kolęd przedstawił zespół „Mała Pojana" z Pojany Mikuli, którego opiekunem jest Agnieszka Polacec. Zespół reprezentuje Związek Polaków w Rumunii. Górale zaśpiewali dla mieszkańców Jass kolędy: „Z narodzenia Pana", „Bracia patrzcie jeno", „Dziecina mała", „Pastuszkowie, bracia mili".

De această dată, organizatorii au decis să prezinte un program diversificat, așadar publicul, după audiția colindelor în limba polonă, a avut ocazia să asculte muzică clasică poloneză și să vadă dansuri tradiționale ale muntenilor polonezi din Bucovina.

Primul a cântat corul format din 30 de persoane, studenți ai Lectoratului de Limba Polonă al Universității „Alexandru Ioan Cuza", Iași, care a pregătit colinde precum „Skrzypi wóz", „Pójdźmy wszyscy do stajenki", „Do szopy, hej pasterze!", „Przybieżeli do Betlejem" și „Jezus malusieńki". Ultima a fost în interpretarea solistei Sonia Bâgu. Ne bucură faptul că mulți dintre studenți au concertat și la concertul de colinde din 2017 și, după cum ei înșiși au precizat, nici nu și-au putut imagina că vor lipsi de această dată. Participanții la această parte a serii au fost pregătiți în comun de către lectorul Dariusz Kasprzyk și prof. Carmen Zaharia-Danicov.

După reprezentația studenților, publicul a rămas în atmosfera de Crăciun prin repertoriul de colinde prezentat de ansamblul „Mała Pojana" din Poiana Micului, îndrumat de Agnesca Polacec. Ansamblul reprezintă Uniunea Polonezilor din România. Muntenii polonezi din Bucovina au cântat pentru locuitorii din Iași colinde de Crăciun: „Z narodzenia Pana", „Bracia patrzcie jeno", „Dziecina mała", „Pastuszkowie, bracia mili".

Niezapomniane wrażenie pozostawił również duet pianistów Opery Narodowej w Jassach – Alina Andriuți-Shemchuk oraz Ivan Shemchuk. Oboje ukończyli studia na Wydziale Instrumentalnym Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy w klasie profesora Jarosława Drzewieckiego. W czasie wieczoru kultury polskiej zaprezentowali oni program, który obejmował utwory Stanisława Moniuszki oraz Maurycego Moszkowskiego.

Ostatnim artystycznym akcentem wieczoru był ponowny występ zespołu „Mała Pojana", który pożegnał publiczność wyborem tradycyjnych tańców górali polskich z Bukowiny.

Przybyłym widzom zapewniono nie tylko rozrywkę dla ducha, ale też wspaniały poczęstunek, nad którego organizacją czuwał Fryderyk Kluska – przedstawiciel jasskiej organizacji lokalnej Związku Polaków w Rumunii. Nie zabrakło typowych dla polskiej kuchni pierogów oraz wyśmienitego tortu.

Pełna sala świadczy o tym, jak dużą popularnością cieszą się wieczory kultury polskiej w Jassach. Trzeba nadmienić, że powoli zbliżamy się już do jubileuszowej 5. edycji tego wydarzenia, na którą już teraz serdecznie zapraszamy.

Dariusz Kasprzyk
– lektor języka polskiego
Uniwersytet Alexandru Ioana Cuzy w Jassach
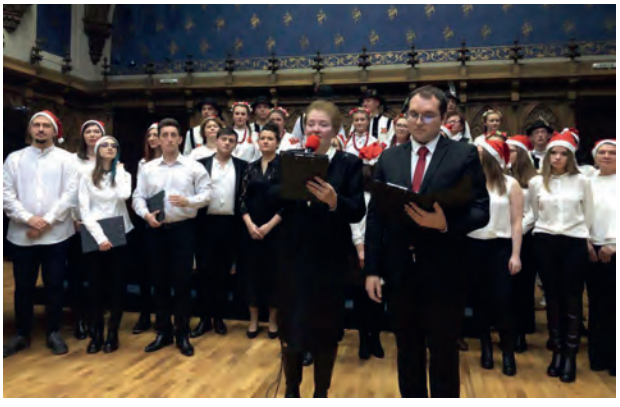
O impresie de neuitat a lăsat, de asemenea, duetul pianiștilor Operei Naționale Române din Iași, Alina Andriuți-Shemchuk și Ivan Shemchuk. Amândoi au absolvit Secția de Instrumente a Academiei de Muzică „Feliks Nowowiejski" din Bydgoszcz la clasa profesorului Jarosław Drzewiecki. În cadrul serii de cultură poloneză au prezentat un program care a inclus muzica lui Stanisław Moniuszko și Maurycy Moszkowski.

Un ultim element artistic al serii a fost reprezentația ansamblului „Mała Pojana", care și-a luat rămas bun de la public, alegând dansurile tradiționale ale muntenilor polonezi din Bucovina.

Spectatorilor veniți le-au fost oferite nu doar un spectacol pentru suflet, ci și o gustare delicioasă care a fost organizată de Frederic Kluska, reprezentantul organizației locale din Iași a Uniunii Polonezilor din România. Nu au lipsit tradiționalii colțunași pentru bucătăria poloneză și deliciosul tort.

Sala plină a fost o mărturie a faptului că serile de cultură poloneză din Iași se bucură de multă popularitate. Trebuie menționat că treptat ne apropiem de jubileul celei de a V-a ediții a acestui eveniment la care de pe acum vă invităm cu drag.

Trad. Elena Larco

Zdjęcia nadesłane przez autora | Fotografii trimise de către autor

Szczęśliwa trzynastka, czyli uroczyste otwarcie Konsulatu honorowego RP w Klużu-Napoce

Wokół liczby trzynaście tradycyjnie już istnieje pewna aura niesamowitości i niepewności, a data trzynastego u wielu osób wywołuje silne, często negatywne emocje. Niektórzy twierdzą, że przynosi ona pecha i w ten dzień unikają podejmowania jakichkolwiek ważnych decyzji, nie wsiadają do samolotu ani nawet w ogóle nie wychodzą z domu. Broń Boże, żeby trzynasty wypadł jeszcze do tego akurat w piątek!

Jak od każdej reguły i w tym przypadku istnieją jednak szczęśliwe wyjątki! Trzynastka towarzyszyła bowiem większości wydarzeń, związanych z otwarciem Konsulatu honorowego Rzeczypospolitej Polskiej w Klużu-Napoce. Oficjalnie rozpoczął on swoją działalność właśnie 13 listopada 2019 r. jako trzynasty konsulat honorowy, działający w tym mieście. Uroczystości rozpoczęły się o godzinie 15:00 w nowo powołanej siedzibie konsulatu RP przy ulicy Republicii 10. Po symbolicznym przecięciu wstęgi zostały wygłoszone przemówienia

Ziua de 13 care a adus noroc, sau deschiderea festivă a Consulatului Onorific al Poloniei la Cluj-Napoca

În mod tradițional, numărul 13 e înconjurat de o aură de neobișnuit, de nesigur, iar data de 13 le trezește multora emoții puternice, adesea negative. Unii consideră că 13 aduce ghinion și în acea zi evită să ia decizii importante, nu urcă în avion și nici măcar nu ies din casă. Doamne ferește ca ziua de 13 să cadă într-o vineri!

Dar totuși, așa cum se întâmplă cu orice regulă, și în acest caz există excepții fericite! Așa se face că numărul 13 a însoțit majoritatea evenimentelor legate de deschiderea Consulatului Onorific al Poloniei la Cluj-Napoca. Consulatul și-a început în mod oficial activitatea tocmai pe 13 noiembrie 2019, fiind al treisprezecelea Consulat Onorific care funcționează la Cluj. Evenimentele au debutat la ora 15:00 la noul sediu al Consulatului R.P., situat pe str. Republicii 10. După tăierea simbolică a panglicii, au luat cuvântul reprezentanți ai autorităților regionale și locale poloneze și românești, în limba română, au fost intonate imnurile oficiale ale ambelor țări și au fost realizate toate formalitățile necesare.

przedstawicieli polskich i rumuńskich władz państwowych, regionalnych i lokalnych, wysłuchano hymnów obu krajów oraz dokonano wszelkich niezbędnych formalności.

Oficjalnego otwarcia Konsulatu RP w Klużu dokonał podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych RP Maciej Lang w obecności dyrektora Departamentu Konsularnego MSZ Bartosza Grodeckiego oraz Magdaleny Szuber-Zasackiej – kierownika Wydziału Polityczno-Ekonomicznego, chargée d'affaires ad interim Ambasady RP w Bukareszcie. Stronę rumuńską reprezentowali: prezydent miasta Kluż Emil Boc, prefekt Ioan Aurel Cherecheş oraz Marszałek Województwa Bistriţa-Năsăud Emil Radu Moldovan. Uroczystość otwarcia nowej placówki uświetniła swoją obecnością reprezentacja V zmiany Polskiego Kontyngentu Wojskowego z Krajowej, nadając całemu wydarzeniu wyjątkowo podniosły charakter.

Fot. Małgorzata Tomaszkiewicz

Fot. Primăria Cluj-Napoca

Deschiderea oficială a Consulatului R.P. la Cluj a fost condusă de domnul Maciej Lang, Subsecretar de stat la Ministerul Afacerilor Externe al R.P., în prezenţa domnului Bartosz Grodecki, Director al Departamentului Consular al Ministerului Afacerilor Externe al Poloniei şi a doamnei Magdalena Szuber-Zasacka, director al Secţiei Politico-Economice şi chargée d'affaires ad interim a Ambasadei R.P. la Bucureşti. Partea română a fost reprezentată de primarul oraşului Cluj-Napoca, domnul Emil Boc, prefectul judeţului Cluj, domnul Ioan Aurel Cherecheş şi preşedintele Consiliului Judeţean Bistriţa-Năsăud, domnul Emil Radu Moldovan. Ceremonia de deschidere a noului Consulat Onorific a fost întregită de prezenţa reprezentanţilor celui de-al V-lea schimb al Contingentului Militar Polonez de la Craiova, ceea ce a oferit un caracter excepţional evenimentului.

Fot. Primăria Cluj-Napoca

Fot. Primăria Cluj-Napoca

În funcţia de Consul Onorific al R.P. la Cluj a fost numită, prin decizia Ministrului Afacerilor Externe al Poloniei, doamna Mihaela Monica Căluşer. Cunoscută şi respectată în întreaga regiune ca femeie de afaceri, organizator şi propagator al turismului internaţional, doamna Căluşer a fost numită în funcţia de consul la 13 aprilie 2019, la Ambasada Poloniei la Bucureşti. Argumentarea alegerii doamnei Căluşer în această funcţie a evidenţiat eforturile domniei sale de a promova Polonia ca destinaţie turistică în rândul românilor. Prin activitatea economică desfăşurată, doamna Căluşer deserveşte cu succes o serie

Nowym konsulem honorowym RP w Klużu Decyzją Ministra Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej mianowana została Mihaela Monica Căluşer. Jako znany i szanowany w regionie przedsiębiorca, organizatorka i propagatorka międzynarodowego ruchu turystycznego, pani Căluşer odebrała swoją nominację na urząd konsula już 13 kwietnia 2019 r. w Ambasadzie RP w Bukareszcie. W uzasadnieniu wyboru jej osoby na to stanowisko docenione zostały starania pani Căluşer w dziedzinie upowszechniania Polski jako kierunku turystycznego wśród obywateli Rumunii. W ramach prowadzonej przez nią działalności gospodarczej z powodzeniem obsługuje szereg polskich podmiotów i jest obecnie w Rumunii jednym z najważniejszych sprzedawców biletów lotniczych polskiego przewoźnika LOT.

Zakres działalności nowego okręgu konsularnego obejmuje poza Klużem również sześć innych województw z regionu Transylwanii. Są to województwa Bihor, Bistriţa-Năsăud, Maramuresz, Mureş, Sălaj i Satu Mare. Do zadań pani konsul należeć będzie promowanie Rzeczypospolitej Polskiej, ochrona jej praw i interesów na wyznaczonym wyżej obszarze oraz działanie na rzecz rozwoju przyjaznych stosunków i współpracy gospodarczej, kulturalnej i naukowo-technicznej między Rzeczpospolitą Polską a Rumunią. Ważnym zadaniem jest także sprawowanie opieki nad obywatelami polskimi, przebywającymi w tym okręgu konsularnym, udzielanie im pomocy w przypadkach losowych i ochrona w razie potrzeby ich praw i interesów. Powołanie konsulatu w Klużu ma służyć wzmocnieniu i intensyfikacji współpracy gospodarczej między Polską a Rumunią ze szczególnym naciskiem na region Transylwanii.

Uroczystości związane z inauguracją działalności konsulatu w Klużu uświetnił ponaddwugodzinny koncert muzyki klasycznej w Operze Narodowej w Klużu, w wykonaniu orkiestry klużańskiej Young Famous Orchestra pod dyrekcją Vlada Agachiego oraz młodych solistów z Warszawy w osobach Magdaleny Małgorzaty Piotrowskiej (fortepian), Małgorzaty Godek (fortepian), Anais Nepper (fortepian), Emilii Łapko (skrzypce) i Piotra Sołtysika (fortepian). W programie koncertu znalazły się utwory orkiestrowe, kameralne i solowe czołowych kompozytorów polskich okresu romantyzmu (Fryderyk Chopin), Młodej Polski (Mieczysław Karłowicz i Karol Szymanowski), polskiej awangardy muzycznej (Kazimierz Serocki), twórców muzyki polskiej XX i XXI w. (Miłosz Magin, Wojciech Kilar) oraz najmłodszego pokolenia współczesnych kompozytorów polskich (Piotr Sołtysik).

întreagă de entităţi poloneze, agenţia dumneaei fiind la ora actuală unul dintre cei mai mari vânzători de pe piaţa românească de bilete de avion cu compania aeriană poloneză LOT.

Aria de activitate a noii instituţii consulare acoperă, în afara Clujului, şase alte judeţe din Transilvania: Bihor, Bistriţa-Năsăud, Maramureş, Mureş, Sălaj şi Satu Mare. Între misiunile doamnei consul se numără promovarea Poloniei, sprijinirea intereselor şi a drepturilor acesteia în regiunea menţionată anterior, dar şi activităţi urmărind dezvoltarea relaţiilor de prietenie şi colaborare economică, culturală, ştiinţifică şi tehnică între Polonia şi România. O misiune importantă a doamnei consul este şi de a se ocupa de cetăţenii polonezi care se prezintă la consulat, ajutându-i în cazul unor accidente şi de a apăra interesele şi drepturile acestora în caz de nevoie. Misiunea Consulatului de la Cluj urmăreşte intensificarea cooperării economice între Polonia şi România, cu accent special pe Transilvania.

Fot. Consulat R.P. Cluj-Napoca

Fot. Małgorzata Tomaszkiewicz

Festivitatea inaugurării activităţii Consulatului la Cluj a fost desăvârşită de un concert – cu o durată de peste două ore – de muzică clasică la Opera Naţională Română din Cluj, în interpretarea orchestrei clujene Young Famous Orchestra dirijată de Vlad Agachi, dar şi a câtorva tineri solişti din Varşovia: Magdalena Małgorzata Piotrowska (pian), Małgorzata Godek (pian), Anais Nepper (pian), Emilia Łapko (vioară) şi Piotr Sołtysik (pian). În programul concertului s-au regăsit piese muzicale pentru

Bogaty repertuar koncertu ukazał szeroką paletę polskiej muzyki klasycznej, inspirowanej rodzimym folklorem, którą nieczęsto można usłyszeć na scenach muzycznych Klużu. Miłym akcentem, podkreślającym polsko-rumuńskie związki muzyczne było wykonanie na zakończenie programu obok Orawy Wojciecha Kilara również Ballady na skrzypce z towarzyszeniem orkiestry op. 29 Cipriana Porumbescu. Współorganizatorem koncertu była polska Fundacja Cultura Animi, wspierająca kształcenie artystyczne utalentowanej młodzieży polskiej oraz popularyzująca muzykę młodych polskich kompozytorów w kraju i za granicą. We foyer Opery Narodowej zaprezentowana została wystawa pt. „About Polska", przygotowana przez Departament Dyplomacji Publicznej i Kulturalnej MSZ RP. Wyświetlono także filmy promujące Polskę, pod hasłem #Polonia100, zrealizowane przez Instytut Polski w Bukareszcie z okazji 100. rocznicy odzyskania niepodległości przez nasz kraj.

W gronie licznych gości, przybyłych na galę koncertową znaleźli się członkowie korpusu konsulów honorowych, działających w Klużu, reprezentowanych przez Ştefana Gadolę – dyrektora firmy Energobit i konsula honorowego Kazachstanu w Klużu, przedstawiciele administracji wojewódzkiej i lokalnej z okręgu konsularnego oraz osobistości z lokalnego środowiska nauki, kultury, kościoła i biznesu. Nie zabrakło także przedstawicieli polskich firm i inwestorów, działających w Rumunii, na czele z Jakubem Maleckim – reprezentantem Polskich Linii Lotniczych LOT w Rumunii. Podczas swojego wystąpienia konsul Mihaela Monica Căluşer nie kryła wzruszenia i zapewniła wszystkich zebranych o swoim pełnym zaangażowaniu w rzetelne wypełnianie powierzonego jej zadania.

Uroczystości otwarcia konsulatu były również okazją do ogólnej mobilizacji środowiska Polaków, mieszkających w Klużu, ponownego spotkania byłych i obecnych studentów (Rumunów i Węgrów), uczących się języka polskiego w ramach lektoratu na Uniwersytecie Babeş-Bolyai w Klużu, jak również licznych przyjaciół, sympatyków i miłośników Polski. Jednym słowem wszystkich, którzy czują się związani z naszym krajem, jego historią, kulturą i językiem. Wytworne wnętrza budynku Opery Narodowej nadały całemu wydarzeniu bardzo podniosły charakter, w którego klimat z dużym wyczuciem i gracją wpisali się prowadzący galę, Elena Ivancu – aktorka Narodowego Teatru Rumuńskiego w Klużu oraz Cătălin Pah, pełniący funkcję asystenta nowej konsul.

orchestră, camerale şi solo ale unor compozitori de seamă ai Poloniei din perioada romantismului (Frederic Chopin), a Tinerei Polonii (Mieczysław Karłowicz şi Karol Szymanowski), a avangardei muzicale (Kazimierz Serocki), a creaţiei poloneze de secol XX şi XXI (Miłosz Magin, Wojciech Kilar), precum şi a celei mai noi generaţii de compozitori polonezi (Piotr Sołtysik).

Bogatul repertoriu al concertului a acoperit o largă paletă a creaţiei muzicale inspirate de folclorul polonez, care nu poate fi auzită foarte des pe scena muzicală a Clujului. O notă de curtoazie menită să sublinieze relaţiile muzicale polono-române a fost interpretarea, la finalul programului, alături de Orawa lui Wojciech Kilar, a Baladei pentru vioară şi orchestră op. 29 de Ciprian Porumbescu. Coorganizatorul concertului a fost Fundaţia Cultura Animi din Polonia, care sprijină educaţia artistică a tinerilor polonezi talentaţi şi popularizarea muzicii tinerilor compozitori polonezi în ţară şi peste hotare. Totodată, foaierul Operei a găzduit expoziţia intitulată „About Polska", realizată de Departamentul pentru Diplomaţie Publică şi Culturală a Ministerului Afacerilor Externe polonez. Au fost prezentate publicului filme promovând Polonia, intitulate #Polonia100, realizate de Institutul Polonez de la Bucureşti cu ocazia celebrării centenarului redobândirii independenţei de către Polonia.

În rândul numerosului public prezent în sala de concerte s-au numărat şi membri ai corpului consulilor onorifici care îşi desfăşoară activitatea la Cluj-Napoca, reprezentaţi de domnul Ştefan Gadola, director al companiei Energobit şi consul onorific al Kazahstanului la Cluj, reprezentanţi ai administraţiei judeţene şi locale şi ai mediului consular, dar şi ai mediului cultural, educaţional, religios şi de afaceri local. Nu au lipsit, firește, reprezentanţii firmelor poloneze şi ai investitorilor care activează în România, în frunte cu domnul Jakub Malecki, reprezentant al Liniilor Aeriene Poloneze LOT în România. În alocuţiunea domniei sale, doamna Mihaela Căluşer nu şi-a ascuns emoţia, asigurându-i pe toţi cei prezenţi de angajamentul său deplin în îndeplinirea cu conştiinciozitate a misiunii ce i-a fost încredinţată.

Festivităţile care au însoţit deschiderea Consulatului au fost o bună ocazie de mobilizare a comunităţii poloneze din Cluj, de reîntâlnire a foştilor şi actualilor studenţi (români şi maghiari) care învaţă limba polonă în cadrul lectoratului de limbă şi cultură poloneză al Universităţii Babeş-Bolyai din Cluj, dar şi a numeroşilor prieteni, simpatizanţi şi iubitori ai Poloniei, într-un cuvânt, a tuturor celor care se simt legaţi de Polonia, de cultura, istoria şi limba

Rok 2019 okazał się być bardzo pomyślny dla polskich inicjatyw dyplomatycznych w Rumunii. Fakt, że w przeciągu zaledwie kilku miesięcy powstały w Rumunii aż dwa nowe okręgi konsularne RP – pierwszy w Braszowie, a drugi w Klużu – świadczy o bardzo dobrym stanie i dużej dynamice polsko-rumuńskich stosunków dyplomatycznych. Stwarza to wyjątkowo korzystny klimat do dalszego pogłębiania wzajemnych kontaktów, wymiany i współpracy w wielu dziedzinach.

Dzięki otwarciu Konsulatu honorowego RP miasto Kluż po 69 latach ponownie zapisało się na kartach historii polsko-rumuńskich stosunków dyplomatycznych. Od 1 grudnia 1935 do czerwca 1940 r. istniała bowiem w tym mieście Agencja Konsularna RP, która następnie w czerwcu 1940 r. została przeniesiona do Alba Iulii, a w październiku 1940 r. zlikwidowana. Obecna siedziba Konsulatu RP w Klużu znajduje się w bardzo dobrej lokalizacji, w samym centrum miasta, przy ul. Republicii 10. Nieopodal mieści się Centrum Języka i Kultury Polskiej Uniwersytetu Babeş-Bolyai. Bardzo się cieszymy, że w tak bliskim sąsiedztwie powstała w Klużu kolejna instytucja, której celem, podobnie jak Centrum, jest promowanie Polski w tej części Rumunii. Liczymy na wzajemne wsparcie i owocną współpracę, a konsul Mihaeli Monice Căluşer składamy najserdeczniejsze gratulacje i życzymy dużo siły, energii, wytrwałości i sukcesów w wypełnianiu powierzonej jej funkcji.

Małgorzata Tomaszkiewicz
– lektorka języka polskiego
na Uniwersytecie Babeş-Bolyai w Klużu-Napoce

ei. Elegantul interior al clădirii Operei Naționale a dat întregului eveniment o notă de distincție, în atmosfera căruia s-au înscris cu o mare intuiție și grație prezentatorii galei, doamna Elena Ivancu, actriță a Teatrului Național Român din Cluj și domnul Cătălin Pah, având funcția de asistent al doamnei Consul.

Anul 2019 s-a dovedit a fi deosebit de benefic pentru inițiativele diplomatice poloneze în România. Faptul că în decurs de doar câteva luni au fost înființate în România două noi sedii consulare ale R.P., primul în Brașov, iar al doilea la Cluj, dovedește buna dinamică a relațiilor diplomatice polono-române. Acest fapt creează o atmosferă deosebit de benefică pentru aprofundarea contactelor, schimburilor și colaborării reciproce în mai multe domenii, în viitor.

Grație deschiderii Consulatului, Clujul s-a înscris din nou, după 69 de ani, în cartea relațiilor diplomatice polono-române. De la 1 decembrie 1935 și până în aprilie 1940 a existat în acest oraș o Agenție Consulară a R.P., care în aprilie 1940 s-a mutat la Alba Iulia, iar în octombrie 1940 a fost lichidată. Sediul actual al Consulatului R.P. la Cluj se află într-o locație foarte bună, în centrul orașului. Nu departe se află Centrul de Limbă și Cultură Poloneză al Universității Babeş-Bolyai. Ne bucurăm foarte mult că în vecinătate a apărut încă o instituție a cărei misiune, la fel ca și în cazul Centrului, este promovarea Poloniei în această parte a României. Contăm pe sprijinul reciproc și pe o colaborare fructuoasă, iar doamnei Consul Mihaela Monica Căluşer îi adresăm cele mai călduroase felicitări și îi dorim multă putere, energie, rezistență și succese în îndeplinirea funcției acordate.

Trad. Ioana Diaconu-Mureşan
– lector de limba polonă
la Universitatea Babeş-Bolyai din Cluj-Napoca

Książka Olgi Tokarczuk tematem spotkania klubu TRANSLIT

10 grudnia tr. polska pisarka Olga Tokarczuk odebrała z rąk króla Szwecji Nagrodę Nobla w dziedzinie literatury za rok 2018. Uroczystość wręczenia medalu noblowskiego odbyła się w sztokholmskiej filharmonii, zaś bankiet noblowski w budynku ratusza. Fakt ten nie mógł przejść bez echa na Uniwersytecie Alexandru Ioana Cuzy w Jassach. Twórczość noblistki stała się tematem czytelniczego spotkania klubu TRANSLIT, który działa w ramach wydziału filologicznego uniwersytetu.

Cartea Olgăi Tokarczuk – subiect de discuții al clubului TRANSLIT

Pe data de 10 decembrie a.c., scriitoarea poloneză Olga Tokarczuk a primit din mâinile regelui Suediei Premiul Nobel pentru Literatură pentru anul 2018. Ceremonia de decernare a medaliei Nobel a avut loc la Filarmonica din Stockholm, iar banchetul Nobel a avut loc în clădirea primăriei. Acest fapt nu putea trece neobservat la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași. Creația câștigătoarei Premiului Nobel a devenit subiect de discuții al întâlnirii de lectură a clubului TRANSLIT care funcționează ca parte din Facultatea de Litere a Universității.

Fot. Stefania Cristina Stanciu

Klub TRANSLIT jest nowym projektem zainicjowanym przez conf. univ. dr Danę Bădulescu, która jest wykładowczynią w katedrze anglistyki, a zarazem prodziekanem wydziału filologicznego. Podstawowym celem jest promowanie wśród studentów książek współcześnie żyjących i tworzących autorów. Główne spotkania odbywają się raz w miesiącu w uniwersyteckiej księgarni Tafrali i są otwarte dla wszystkich zainteresowanych. Odpowiednio wcześniej ustalany jest tytuł konkretnej książki, na której temat odbędzie się dyskusja oraz są proponowane przez moderatorów przykładowe tematy. Do udziału w projekcie zostali zaproszeni przedstawiciele wszystkich katedr z wydziału filologicznego, w tym również lektor języka polskiego Dariusz Kasprzyk. W ramach klubu jest też podejmowany szereg działań na mniejszą skalę, takich jak np. tłumaczenia fragmentów literatury („trans" w nazwie klubu pochodzi od angielskiego słowa *translation* – tłumaczenie), a nawet tworzenie własnych tekstów.

Spośród sześciu książek Olgi Tokarczuk przetłumaczonych na język rumuński wybrano na temat spotkania klubu TRANSLIT wydaną w roku 2009 powieść „Prowadź swój pług przez kości umarłych". Przez prawie dwie godziny studenci oraz wykładowcy prowadzili ożywioną dyskusję na tematy takie jak m.in.: thriller moralny według Olgi Tokarczuk; problematyka i ukazanie zła; rola i funkcja astrologii; obraz prowincji; funkcja nazw własnych, ich znaczenie, symbolizm; intertekstualność – William Blake. Moderatorami spotkania byli wykładowcy z katedry slawistyki: conf. univ. dr Marina Vraciu oraz lektor języka polskiego Dariusz Kasprzyk. Wśród uczestników dyskusji mieliśmy przyjemność gościć rosyjską pisarkę Marię Rybakovą, przebywającą obecnie w Rumunii w ramach programu Fulbrighta. Swoimi wrażeniami podzieliła się również Elena Larco, któ-

Fot. Dariusz Kasprzyk

Clubul TRANSLIT este un nou proiect inițiat de către conf. univ. dr. Dana Bădulescu care este profesor în cadrul Catedrei de Limba și Literatura Engleză și prodecan al Facultății de Litere. Obiectivul principal este de a promova printre studenți cărți ale autorilor care trăiesc și creează în prezent. Întâlnirile au loc o dată pe lună la librăria Universității Tafrali și sunt deschise tuturor celor interesați. Titlul unei cărți asupra căreia se va desfășura discuția este stabilit înainte, iar exemple de subiecte sunt propuse de către moderatori. Pentru a participa la proiect au fost invitați reprezentanți ai tuturor catedrelor din Facultatea de Litere, inclusiv lectorul de limba polonă Dariusz Kasprzyk. De asemenea, clubul întreprinde o serie de activități la o scară mai mică, precum traducerea fragmentelor din literatură („trans" din numele clubului vine de la cuvântul din limba engleză *translation* – „traducere") și chiar crearea propriilor texte.

Dintre cele șase cărți ale Olgăi Tokarczuk traduse în limba română, romanul „Poartă-ți plugul peste oasele morților" („Prowadź swój pług przez kości umarłych"), publicat în anul 2009, a fost selectat pentru subiectul întâlnirii clubului TRANSLIT. Timp de aproape două ore, studenții și lectorii au purtat discuții vii pe teme precum thrillerul moral în versiunea Olgăi Tokarczuk; problematica și înfățișarea răului; rolul și funcția astrologiei; imaginea lumii de provincie; funcția numelor proprii, semnificația și simbolismul lor; intertextualitatea – William Blake. Moderatorii întâlnirii au fost lectorii de la Catedra de Slavistică: conf. univ. dr. Marina Vraciu și lectorul de limba polonă Dariusz Kasprzyk. Printre participanții la discuție am avut plăcerea să o găzduim și pe scriitoarea rusă Maria Rybakova, care se află în prezent în România prin intermediul programului

ra miała okazję tłumaczyć spotkanie Olgi Tokarczuk z rumuńskimi czytelnikami w czasie Międzynarodowego Festiwalu Literatury i Przekładu FILIT w Jassach w 2017 r.

Pozostaje mieć nadzieję, że polska literatura współczesna jeszcze nie raz stanie się tematem spotkania klubu TRANSLIT.

Dariusz Kasprzyk
– lektor języka polskiego
Uniwersytet Alexandru Ioana Cuzy w Jassach

Fulbright. Și-a împărtășit impresiile și Elena Larco, care a avut oportunitatea de a traduce întâlnirea Olgăi Tokarczuk cu cititorii români în cadrul Festivalului Internațional de Literatură și Traducere FILIT de la Iași din anul 2017.

Rămâne de dorit ca literatura contemporană poloneză să devină din nou un subiect al întâlnirii clubului TRANSLIT.

Trad. Irina-Marinela Deftu
– doctorandă în anul I
la Școala Doctorală de Studii Filologice,
Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Mocny akcent polski na 100-leciu slawistyki w Klużu-Napoce

Międzynarodowe sympozja slawistyczne odbywają się tradycyjnie zawsze w maju na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Babeş-Bolyai w Klużu-Napoce. Ich głównym organizatorem jest Departament Języków i Literatur Słowiańskich, w ramach którego działa również Lektorat Języka Polskiego. Są to imprezy cykliczne, które od 2006 r. cieszą się dużym zainteresowaniem zarówno ze strony rumuńskich i węgierskich slawistów, jak również badaczy z licznych krajów słowiańskich lub zamieszkałych przez Słowian, takich jak: Ukraina, Rosja, Kazachstan, Bułgaria i Polska. Poszczególne sekcje poświęcone są językowi, literaturze, metodyce nauczania języka, komunikacji językowej i kulturowej oraz translatoryce, a uczestnicy mogą wygłaszać swoje referaty w języku rumuńskim, rosyjskim, ukraińskim albo polskim. Efektem tych spotkań są kolejne tomy „Studiów z zakresu języka, literatury i metodyki”, wydawane w Klużu nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu Babeş-Bolyai.

Okazją do organizacji tegorocznego sympozjum w dniach 30-31 maja 2019 r. były obchody jubileuszu 100-lecia istnienia slawistyki w Klużu. Udział w imprezie potwierdziło aż 70 naukowców z ośmiu krajów europejskich oraz z Rosji i Kazachstanu, a poszczególne sekcje poświęcone były zagadnieniom z zakresu literatury, językoznawstwa i dialogu międzykulturowego. Intensywną wymianę naukową uświetnił także bogaty program artystyczny. Znalazł się w nim wernisaż fotografii pt. „Al Dumneavoastra Cehov” (Państwa Czechow), przedstawiających wybrane ujęcia ze spektakli Antoniego Czechowa, granych przez Narodowy Teatr Rumuński oraz

Puternic accent polonez la celebrarea a 100 de ani de slavistică la Cluj-Napoca

În mod tradițional, simpozioanele internaționale de slavistică ale Facultății de Litere a Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca au loc în luna mai. Organizatorul principal este Departamentul de Limbi și Literaturi Slave, în cadrul căruia funcționează și Lectoratul de Limbă și Cultură Poloneză. Simpozioanele se organizează ciclic, iar din anul 2006 se bucură de mare interes atât din partea slaviștilor români și maghiari, cât și din partea cercetătorilor din alte țări slave sau locuite de populația slavă precum Ucraina, Rusia, Kazahstan, Bulgaria și Polonia. Simpozioanele cuprind mai multe secții dedicate lingvisticii, literaturii, metodicilor de predare a limbii, comunicării lingvistice și culturale, precum și traducerilor, participanții putând să-și prezinte referatele, la alegere, în limba română, rusă, ucraineană sau polonă. Rezultatele acestor întâlniri sunt materializate în volumele intitulate „Dialogul slaviștilor la începutul secolului al XXI-lea”, tipărite la Cluj-Napoca, la Editura Universității Babeș-Bolyai.

Ocazia specială a simpozionului organizat în 30-31 mai 2019 a fost celebrarea a 100 de ani de la înființarea slavisticii clujene. 70 de cercetători din opt țări europene, dar și din Rusia și Kazahstan și-au confirmat participarea la conferință, iar secțiunile acesteia au fost dedicate provocărilor din domeniul literaturii, lingvisticii și dialogului intercultural. Schimburile științifice intense au fost completate de un bogat program artistic. Acesta a cuprins vernisajul expoziției de fotografie intitulate „Al Dumneavoastră Cehov”, prezentând publicului cadre din

Narodowy Teatr Węgierski w Klużu, oraz koncert arii z repertuaru rosyjskiej muzyki klasycznej w wykonaniu studentów Akademii Muzycznej im. Gheorghe Dima w Klużu. Oba wydarzenia miały miejsce w Baszcie Krawców, a ich inicjatorem i organizatorem było Centrum Kultury Rosyjskiej, działające na Uniwersytecie Babeş-Bolyai. Przy organizacji całej imprezy mogliśmy również liczyć na wsparcie finansowe ze strony Instytutu Polskiego w Bukareszcie.

reprezentațiile pieselor lui Anton Cehov jucate la Teatrul Național Român și Maghiar din Cluj, precum și un concert de arii din repertoriul muzicii clasice ruse în interpretarea studenților Academiei de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj. Ambele evenimente au avut loc la Bastionul Croitorilor, inițiatorul și organizatorul lor fiind Centrul Cultural Rus care funcționează pe lângă Universitatea Babeş-Bolyai. În organizarea întregului eveniment s-a implicat financiar și Institutul Polonez din București.

Uczestnicy sympozjum i obrady polskiej sekcji językoznawczej
Participanții la simpozion și sesiunea poloneză de lingvistică

Obrady polskiej sekcji literaturoznawczej i podczas zwiedzania miasta
Sesiunea poloneză de literatură și în timpul vizitării orașului

Ewenementem jubileuszowej edycji sympozjum był bardzo liczny udział referentów z Polski. Osiemnastoosobowa grupa Polaków reprezentowała takie uczelnie jak: Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego (najliczniej), Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie oraz Uniwersytet Rzeszowski. Dzięki tak wyjątkowej frekwencji polskich badaczy aż dwie całe sesje naukowe, jedna literaturoznawcza i jedna językoznawcza, mogły

Un eveniment special al acestei ediții jubiliare l-a reprezentat participarea numeroasă a conferențiarilor din Polonia. Nu mai puțin de 18 polonezi și-au reprezentat universitățile: Universitatea „Cardinal Stefan Wyszyński” (cea mai numeroasă delegație), Universitatea din Varșovia, Universitatea Sileziană din Katowice, Universitatea „Marie Curie Skłodowska” din Lublin și Universitatea din Rzeszów. Grație excepționalei participări poloneze, două sesiuni științifice, una dedicată literaturii și

odbyć się wyłącznie w języku polskim. Zakres poruszanych tematów był bardzo szeroki i różnorodny. W programie znalazły się m.in. zagadnienia związane z działalnością Jakuba Wujka w Klużu, problematyka tożsamości w krajach postkomunistycznych, koncept kłamstwa w języku polskim oraz analiza obrazu Polaków, utrwalona w nazwach organizacji polonijnych, działających w Europie Środkowo-Wschodniej, w tym również w Rumunii.

cealaltă lingvisticii s-au putut desfăşura exclusiv în limba polonă. Referatele au fost foarte diferite, acoperind un larg evantai tematic. Programul a cuprins, între altele, teme precum activitatea lui Jakub Wujek la Cluj, problematica identităţii în ţările postcomuniste, conceptul de minciună în limba polonă şi o analiză a imaginii polonezilor oglindită de numele organizaţiilor poloneze care activează în Europa Centrală şi de Est, inclusiv în România.

Po prawej: lektorki języka polskiego w Klużu – przeszłość i teraźniejszość – Małgorzata Tomaszkiewicz, Ioana Diaconu-Mureşan i dr Agnieszka Stryjecka
Pe dreapta: lectorii de limba polonă la Cluj – trecutul şi prezentul – Małgorzata Tomaszkiewicz, Ioana Diaconu-Mureşan şi dr. Agnieszka Stryjecka

Prawdziwą niespodzianką tegorocznego sympozjum była także obecność wśród zagranicznych gości dr Agnieszki Stryjeckiej, lektorki języka polskiego na Uniwersytecie Babeş-Bolyai w Klużu w latach 1994-1996. Powrót do Klużu po 23 latach był dla pani Agnieszki, która obecnie uczy języka polskiego na Uniwersytecie Sapienza w Rzymie, prawdziwą i bardzo emocjonalną podróżą sentymentalną. Przechadzając się wspólnie po Klużu jej dawnymi ścieżkami, udało nam się przenieść myślami w realia pracy lektora sprzed ery Internetu, komórki, wielkich centrów handlowych i Unii Europejskiej, wymieniając przy tym cenne spostrzeżenia na temat specyfiki wykonywanej przez nas pracy. Porównując nasze doświadczenia okazało się, że mimo kolosalnych

O veritabilă surpriză a simpozionului din acest an a fost prezenţa între invitaţii din străinătate a doamnei dr. Agnieszka Stryjecka, lector de limba polonă la Universitatea Babeş-Bolyai între anii 1994-1996. Întoarcerea la Cluj după 23 de ani a echivalat cu o veritabilă şi emoţionantă călătorie sentimentală pentru doamna Agnieszka – în prezent lector de limba polonă la Universitatea Sapienza din Roma. Plimbându-ne prin Cluj pe aceleaşi străzi parcurse de ea în trecut, gândurile ni s-au oprit asupra realităţilor activităţii de lector înainte de era internetului, a telefonului celular, a supermarketurilor şi a Uniunii Europene, făcând schimb de impresii cu privire la specificul muncii noastre. Comparându-ne experienţele, a reieşit că în ciuda schimbărilor co-

zmian, jakie zaszły na przestrzeni ostatnich dwudziestu kilku lat na świecie, w Rumunii i w samym Klużu pewne elementy, związane z prowadzeniem lektoratu i nauczaniem języka polskiego na Uniwersytecie Babeş-Bolyai pozostały jakby nietknięte zębem czasu.

Mimo ogromnego wysiłku, związanego ze współorganizacją całego przedsięwzięcia, bardzo miło wspominam te dwa dni naukowego świętowania 100-lecia slawistyki w Klużu. Atmosfera była bardzo serdeczna i otwarta, a dla większości referentów z Polski udział w klużańskim sympozjum był pierwszą okazją do wizyty w Rumunii. Mamy nadzieję, że kolejne edycje tej imprezy będą się cieszyły równie dużym zainteresowaniem ze strony polskich slawistów i przedstawicieli pokrewnych specjalizacji.

Małgorzata Tomaszkiewicz
– lektorka języka polskiego
na Uniwersytecie Babeş-Bolyai w Klużu-Napoce

losale care au avut loc în ultimii douăzeci de ani în lume, în România – şi chiar şi la Cluj – unele lucruri legate de activitatea lectoratului şi predarea limbii polone par să fi rămas neatinse de trecerea timpului.

În ciuda efortului uriaş legat de coorganizarea simpozionului, amintirile mele cu privire la cele două zile de celebrare a slavisticii la Cluj sunt foarte plăcute. Atmosfera a fost caldă, deschisă, iar pentru majoritatea participanţilor din Polonia, simpozionul clujean a însemnat prima ocazie de a face o vizită în România. Sperăm că şi următoarele ediţii ale acestei manifestări se vor bucura de un mare interes din partea slaviştilor polonezi şi a reprezentanţilor unor specializări înrudite.

Trad. Ioana Diaconu-Mureşan
– lector de limba polonă
la Universitatea Babeş-Bolyai din Cluj-Napoca

Zdjęcia nadesłane przez autorkę | Fotografii trimise de către autoare

Şedinţa de lucru a Comisiei pentru învăţământ şi tineret a Consiliului Minorităţilor Naţionale

Pe data de 27 noiembrie 2019 a avut loc la sediul Uniunii Elene din Bucureşti şedinţa de lucru a Comisiei pentru învăţământ şi tineret a Consiliului Minorităţilor Naţionale. La şedinţă au participat: secretarul de stat – Învăţământ în limbile minorităţilor, doamna Irina Elisabeta Kovacs, subsecretarul de stat – Departamentul pentru Relaţii Interetnice, domnul Aledin Amet, subsecretarul de stat, Departamentul pentru Relaţii Interetnice, doamna Christiane Cosmatu, consilierul superior, doamna Carmen Constantinescu, precum şi reprezentanţi ai Comisiei pentru cultură, culte şi mass-media din cadrul Departamentului pentru Relaţii Interetnice, inspectori şcolari, metodişti, reprezentanţi ai organizaţiilor minorităţilor naţionale.

Uniunea Polonezilor din România a fost reprezentată de Cristina-Maria Albu, inspector şcolar pentru minorităţi (limba polonă maternă) în cadrul Inspectoratului Şcolar Judeţan din Suceava.

La începutul şedinţei de lucru s-a discutat despre importanţa zilei de 1 decembrie. În continuare s-a vorbit despre organizarea Zilei Minorităţilor.

Robocze posiedzenie Komisji edukacji i młodzieży Rady Mniejszości Narodowych

27 listopada 2019 r. w Bukareszcie, w siedzibie Związku Greków w Rumunii odbyło się robocze posiedzenie Komisji edukacji i młodzieży, działającej w ramach Rady Mniejszości Narodowych. W spotkaniu udział wzięli: sekretarz stanu z Departamentu nauczania w językach ojczystych w Ministerstwie Edukacji Irina Elisabeta Kovacs, podsekretarze stanu w Departamencie Relacji Interetnicznych Christiane Cosmatu i Amet Aledin, starszy doradca Carmen Constantinescu, przedstawiciele Komisji kultury, wyznań i środków masowego przekazu Rady Mniejszości Narodowych, inspektorzy szkolni, metodycy oraz reprezentanci organizacji mniejszości narodowych.

Związek Polaków w Rumunii reprezentowała Cristina-Maria Albu – inspektor szkolny ds. mniejszości narodowych (języka polskiego ojczystego) w Wojewódzkim Kuratorium Szkolnym w Suczawie.

Posiedzenie rozpoczęła dyskusja o ważnej roli narodowego święta 1 grudnia. Omówiono także kwestię organizacji wydarzeń związanych z Dniem Mniejszości Narodowych, przypadającym 18 grud-

S-a specificat faptul că Ziua Minorităţilor este pe 18 decembrie şi că anul acesta se vor organiza diverse activităţi cultural-artistice la Timişoara. Cu această ocazie se vor sărbători şi 30 ani de la revoluţia din 1989. Reprezentantul italienilor din Bucureşti a spus că pe 16 decembrie 2019 vor organiza la Biblioteca Naţională din Bucureşti un eveniment la care vor participa artişti italieni consacraţi de muzică clasică şi că şi-ar dori să participe şi artişti valoroşi din partea altor minorităţi.

Apoi s-au prezentat cele mai importante activităţi care au avut loc în lunile iunie-noiembrie 2019 în toată ţara: Ziua limbii turce ce a avut loc pe data de 5 iunie la Constanţa, Zilele Culturii Polone care au avut loc în perioada 29-31 august la Suceava, campania prin intermediul mass-mediei, de folosire a limbii materne, organizată de Uniunea Italienilor din Bucureşti în luna noiembrie.

La sfârşitul şedinţei s-a insistat pe implicarea şi promovarea tinerilor pe plan naţional.

În final am adus în discuţie modificarea Legii Educaţiei care va duce la scăderea numărului de ore la gimnaziu şi liceu şi am insistat pe efectuarea tuturor demersurilor necesare ca acest lucru să nu afecteze studiul limbii materne în şcoli. Totodată am reamintit problemele cu care se confruntă şcolile din mediul rural în care se studiază limba maternă şi unde natalitatea scade în fiecare an şi am pus accent pe faptul că acestea trebuie sprijinite, deoarece acolo se menţin valorile şi tradiţiile minorităţilor.

Cristina-Maria Albu
– inspector şcolar
pentru limba polonă maternă

nia. Podkreślono, że tegoroczne imprezy kulturalne i artystyczne odbędą się w Timiszoarze. Przy tej okazji upamiętniona zostanie także 30. rocznica Rewolucji z 1989 r. Przestawiciel organizacji włoskiej powiadomił, że 16 grudnia w Bibliotece Narodowej w Bukareszcie odbędzie się koncert muzyki klasycznej z udziałem uznanych włoskich muzyków i zaprosił do udziału w wydarzeniu także artystów pochodzących z innych mniejszości narodowych.

Zaprezentowano w dalszej kolejności najważniejsze imprezy, zorganizowane w okresie od czerwica do listopada br. w całym kraju: Dzień Języka Tureckiego 5 czerwca w Konstancy, Dni Polskie 29-31 sierpnia w Suczawie czy kampania na rzecz używania języków ojczystych, zorganizowana w środkach masowego przekazu w listopadzie przez Związek Włochów w Rumunii.

Na zakończenie posiedzenia podkreślono, że należy bardziej zadbać o zaangażowanie i promowanie młodzieży.

Pod koniec spotkania zwróciłam uwagę na zmiany w ustawie o szkolnictwie, które doprowadzić mają do zmniejszenia liczby godzin lekcyjnych w gimnazjum (klasy V-VIII) i liceum, oraz na to, że powinniśmy podjąć wszelkie możliwe działania, aby nie dotknęły one nauczania języków ojczystych w szkołach. Przypomniałam także o problemach, z jakimi borykają się wiejskie szkoły, w których naucza się języków ojczystych w związku z ciągłym spadkiem liczby uczniów, podkreślając, że wymagają one naszego wsparcia, ponieważ to właśnie one są kolebkami naszych wartości i tradycji.

Tłum. Elżbieta Wieruszewska-Calistru

Foto: Cristina-Maria Albu

Mosty do wieczności. Anghel Saligny – człowiek wielkich projektów

Per aspera ad astra
Seneka Młodszy

Człowiek zawsze chciał budować mosty między ziemią a niebem. Są one symbolem jego tęsknoty za gwiazdami, jego ciągłości po śmierci. Ich budowa i przejście symbolizuje przezwyciężanie trudności na drodze życia. Przed wejściem na moste człowiek musi dokonać wyboru. Jeśli przejdzie na drugą jego stronę, oznacza to, że spełnił swój cel w życiu.

Wyjątkowi są ci, którzy przerzucają mosty przez czas. Realizując swoje ideały, przyczyniają się do rozwoju ludzkości i pozostawiają ślady w historii dzięki swoim niezwykłym osiągnięciom.

Jednym z takich wybitnych ludzi był rumuński inżynier polskiego pochodzenia ze strony matki Anghel Saligny, budowniczy słynnego mostu z Cernavody. To dzieło sztuki, piękna i trwałości stanowi prawdziwy cud techniki drugiej połowy XIX w. Ten imponujący most na Dunaju nosi imię króla Karola I. Za panowania tego wielkiego władcy Rumunia uzyskała niepodległość i powrót Dobrudży do kraju macierzystego. Tej wspaniałej budowli strzeże okazały pomnik z brązu, przedstawiający dwóch drabantów, upamiętniający bohaterów armii rumuńskiej z okresu wojny o niepodległość w latach 1877-1878.

Życie i działalność Anghela Saligny związane są z okresem panowania króla Karola I – najdłuższego w historii Rumunii. Uniezależnił kraj od Imperium Osmańskiego, co znacznie zwiększyło jego prestiż. W wojnie o niepodległość w latach 1877-1878 walczyli także oficerowie polskiego pochodzenia, jak np. pułkownik Korneliusz Dobrzański, spokrewniony z rodziną matki Anghela Saligny.

Karol I rozwinął kraj gospodarczo i powołał instytucje właściwe dla nowoczesnego państwa. Był to okres wielkich projektów, dzięki którym Rumunia stała się ważną siłą gospodarczą w drugiej połowie XIX w. 48 lat jego panowania oznaczało okres wielkiego postępu Rumunii pod względem ekonomicznym, administracyjnym, politycznym i kulturalnym. Priorytetem według króla Karola I była budowa kolei i mostów, jako czynników roz-

Poduri spre veșnicie. Anghel Saligny – omul marilor proiecte

Per aspera ad astra
Seneca

Omul și-a dorit întotdeauna să construiască poduri între pământ și cer. Ele sunt un simbol al năzuinței sale către stele, al continuității sale dincolo de moarte. Construirea și trecerea lor are semnificația depășirii greutăților întâmpinate pe drumul vieții. În fața unei astfel de punți omul trebuie să facă o alegere. Dacă o trece, înseamnă că și-a îndeplinit rostul său în lume.

Oamenii excepționali sunt cei ce construiesc poduri peste timp. În drumul lor spre idealuri, ei contribuie la progresul societății și lasă urme în istorie, prin viața și prin realizările lor remarcabile.

Unul din acești oameni de seamă a fost marele inginer român de origine poloneză din partea mamei, Anghel Saligny, constructorul vestitului pod de la Cernavodă. Această operă de artă, frumusețe și trăinicie reprezintă o adevărată minune a tehnicii din a doua jumătate a secolului al XIX-lea. Impresionantul pod de peste Dunăre poartă numele de „Podul Regele Carol I”. Sub conducerea acestui mare om de stat a fost obținută independența României și revenirea Dobrogei la Patria-Mamă. Marea construcție este străjuită la capătul dinspre Cernavodă de un monument impresionant, reprezentând doi dorobanți din bronz în amintirea eroilor armatei române, din războiul pentru independență din 1877.

Viața și activitatea lui Anghel Saligny este legată de perioada domniei regelui Carol I. A fost cea mai lungă domnie din istoria României. A obținut independența față de Imperiul Otoman, fapt ce a crescut prestigiul regelui. La războiul din 1877 au luptat și militari români de origine poloneză, cum a fost și colonelul Corneliu Dobjanski din familia mamei lui Anghel Saligny.

Carol I a dezvoltat economia, a înființat instituții specifice statului modern. A fost perioada marilor proiecte economice care au făcut din România o forță economică importantă în a doua jumătate a sec. al XIX-lea. Cei 48 de ani de domnie sub sceptrul lui au marcat o perioadă de mari progrese ale României în plan economic, administrativ, politic și cultural.

woju i postępu społeczeństwa rumuńskiego. Most z Cernavody jest wielkim osiągnięciem techniki rumuńskiej i światowej. Został zbudowany w latach 1890-1895, aby zabezpieczyć połączenie kolejowe między Bukaresztem a Konstancą. Miał największe otwarcie w Europie kontynentalnej.

Budowniczy tego cudu techniki w Cernavodzie urodził się 19 kwietnia 1854 r. w miejscowości Șerbănești, obecnie w okręgu Gałacz. Jego narodziny naznaczone były wyjątkowym wydarzeniem. Przez kilka dni padał ulewny deszcz. Woda dostała się do domu i mogła zabrać ze sobą kolebkę z dzieckiem. Był to znak, że będzie ono musiało kiedyś stawić czoła sile wody i pokona ją.

Był drugim synem Alfreda Saligny, francuskiego pedagoga ze znanej rodziny Chatillon-Coligny. Przyjechał on do Mołdawii z Prus, gdzie schronili się jego przodkowie po tragicznych skutkach Nocy św. Bartłomieja.

Na gościnnej ziemi rumuńskiej spotkał dziewczynę o jasnych włosach i oczach jak gwiazdy, która została jego żoną. Mieli troje pięknych dzieci, córkę i dwóch synów, z których byli dumni. Piękna Maria pochodziła z polskich szlacheckich rodzin Żarskich i Dobrzańskich, których członkowie schronili się na terenie Księstw rumuńskich po upadku powstania listopadowego. Starszy brat Alfons Oskar Saligny został uznanym chemikiem. Tak jak Anghel studiował na słynnym Uniwersytecie w Berlinie. Wykładał w Państwowej Szkole Mostów i Dróg i był członkiem Akademii Rumuńskiej. Po jego śmierci w 1903 r. na dziedzińcu honorowym Politechniki w Bukareszcie umieszczono jego popiersie.

Dzieci z rodziny Saligny otrzymały wyjątkowe wychowanie. Surowość i wiedza pedagogiczna ojca przeplatały się z delikatnością i wrażliwością matki, która także miała szczególną kulturę osobistą. Była oddana rodzinie, kochała piękno kwiatów i gwieździstego nieba. Opowiadała dzieciom o wielkich osobowościach, które wpłynęły na dzieje świata. Mówiła, że ich losy są jak jasne tęcze, które rozświetlają życie ludzi. Lubiła twórczość wielkiego włoskiego poety Dantego Alighieri, autora słów, że człowiekowi trzy rzeczy pozostały z raju: gwiazdy, kwiaty i oczy dziecka. Najbardziej magicznym widokiem na świecie było dla małego Anghela rozgwieżdżone niebo. Leżąc na trawie, w ciszy nocy patrzył z zachwytem na odległe gwiazdy. Ich blask będzie mu się zawsze kojarzyć z radością i nadziejami dzieciństwa. Nigdy nie zapomni historii matki o tajemniczych spadających gwiazdach,

O prioritate a regelui Carol I a fost construcţia de căi ferate şi poduri ca factor de dezvoltare şi progres al societăţii româneşti. Podul de la Cernavodă a fost o mare realizare a tehnicii româneşti şi mondiale.

A fost construit între anii 1890 şi 1895 pentru a asigura legătura feroviară între Bucureşti şi Constanţa. Avea deschiderea cea mai mare din Europa continentală şi era al treilea pod din lume ca lungime.

Constructorul miracolului tehnic de la Cernavodă s-a născut la 19 aprilie 1854 în comuna Şerbăneşti din actualul judeţ Galaţi. Naşterea sa a fost marcată de un eveniment deosebit. A plouat torenţial, iar apele au pătruns în casa în care s-a născut. Leagănul în care se afla pruncul era în pericol să fie luat de ape. Era un semn că cel ce se va naşte va înfrunta forţa apelor şi o va învinge.

A fost al doilea fiu al lui Alfred Saligny, din vestita familie Chatillon-Coligny. Acest pedagog francez a venit în Moldova din Prusia, unde strămoşii săi se refugiaseră în urma consecinţelor tragice ale nopţii Sfântului Bartolomeu. Pe primitorul pământ moldovenesc a întâlnit o fată blondă, cu ochii ca stelele, care avea să îi devină soţie. Vor avea trei copii frumoşi – o fată şi doi băieţi – cu care se vor mândri. Frumoasa Maria se înrudea cu familiile nobiliare poloneze Żarski şi Dobjański, ai căror membri s-au refugiat în Principatele Române după căderea insurecţiei poporului polonez din 1830. Fratele mai mare, Alfons Oskar Saligny, va deveni un chimist renumit. Ca şi Anghel a studiat la cunoscuta universitate din Berlin. A fost profesor la Şcoala Naţională de Poduri şi Şosele din Bucureşti şi membru al Academiei Române. După moartea sa, în 1903, a fost aşezat un bust în memoria sa în Curtea de Onoare a şcolii Politehnice din capitală.

Copiii familiei Saligny au avut parte de o educaţie de excepţie. Severitatea şi cunoştinţele pedagogice ale tatălui s-au îmbinat cu blândeţea şi sensibilitatea mamei, care avea şi o cultură deosebită. Era devotată familiei, iubea frumuseţea florilor şi a cerului înstelat. Le vorbea copiilor despre marile personalităţi care au influenţat istoria lumii. Spunea că destinele lor sunt ca nişte curcubee stălucitoare care luminează vieţile oamenilor. Îi plăceau versurile marelui poet italian Dante Alighieri, care a spus că omului i-au rămas din rai doar stelele de pe cer, florile de pe luncă şi ochii nevinovaţi ai copiilor. Cerul înstelat era pentru micul Anghel cea mai frumoasă privelişte din lume. Culcat în iarbă, în liniştea nopţilor privea cu încântare la îndepărtatele stele. Strălucirea lor îi va aminti mereu bucuria şi speranţele copilăriei. Nu

które spełniają marzenia. Będzie szukał Gwiazdy Polarnej na niebie, która prowadzi śmiałych ludzi na drodze ich życia.

Matka opowiadała także o pięknym kraju swoich przodków, o wielkim polskim astronomie Mikołaju Koperniku, autorze dzieła „O obrotach sfer niebieskich", przedstawiającego heliocentryczną wizję wszechświata. Jego teoria budowy Układu Słonecznego była rewolucją w astronomii i miała także skutki filozoficzne, religijne, a nawet polityczne.

Wraz z rodzeństwem Anghel Saligny ukończył najpierw naukę podstawową i średnią w prywatnej szkole swojego ojca w Focșani. Dzieci były wychowane w duchu obowiązku, lojalności i miłości do kraju. Anghel był spokojnym dzieckiem, lubiącym czytać, z niezależnym charakterem. Od najmłodszych lat miał poczucie odpowiedzialności i ambicje, aby osiągnąć wysokie cele. Nigdy nie decydował szybko. Rozważał wszystkie prawdopodobne i możliwe warianty swoich decyzji.

Ażeby zapewnić dzieciom dobre wykształenie, rodzina wyjechała i osiedliła się na kilka lat w Poczdamie. Tam Anghel zdał maturę i podążając za swoją pasją z dzieciństwa rozpoczął studia astronomiczne na Uniwersytecie w Berlinie. Tam uczęszczał na wykłady słynnego profesora Hermanna von Helmholtza, niemieckiego lekarza, fizjologa, fizyka i filozofa.

Fot. Danuta Roman

Stacja metra Anghel Saligny
Staţia de metrou „Anghel Saligny"

W XIX w. miasto było już ważnym ośrodkiem naukowym i cieszyło się renomą. Po nauki przyjeżdżała tu również polska młodzież z zaboru pruskiego, ponieważ we własnym kraju nie miała możliwości studiowania. Studiowali tutaj późniejsi polscy uczeni, politycy i literaci. W Berlinie studiował także Julian Ksawery Łukaszewski, polski lekarz i działacz społeczny. Chcąc uniknąć aresztowania, od 1865 r. przebywał na terenie Rumunii. Założył w Mihăileni Stowarzyszenie Biblioteki Polskiej, które stanowiło nieformalne centrum polskiej emigracji. Na Unia uita niciodată poveștile mamei despre tainicele stele căzătoare care îndeplinesc dorinţele pământenilor. Va căuta mereu pe cer Steaua Polară, cea care călăuzește oamenii îndrăzneţi pe drumurile vieţii.

Mama le povestea și depre frumoasa ţară a strămoșilor ei, despre marele astronom polonez Mikołaj Kopernik, autorul operei „Despre rotaţia sferelor cereşti", ce prezintă viziunea heliocentrică a universului. Teoria lui privind construcţia sistemului solar a reprezentat o revoluţie în astronomie, având și consecinţe filozofice, religioase și chiar politice.

Împreună cu fratele și cu sora sa, Anghel Saligny a făcut clasele primare la Focșani la școala privată a tatălui său. Copiii au fost educați în spiritul datoriei, al loialităţii și al iubirii faţă de ţară. A fost un copil liniștit căruia îi plăcea să citească. Cu o fire independentă, de mic avea un deosebit simţ al responsabilităţii și ambiție de a realiza lucruri mari. Nu lua decizii pripite, cântărea toate variantele probabile și posibile înainte de a se hotărî.

Fot. Danuta Roman

Dom Anghela Saligny w Bukareszcie
Casa lui Anghel Saligny în București

Ca să asigure copiilor o bună educaţie, familia s-a stabilit pentru câţiva ani la Potsdam. Aici Anghel a susţinut bacalaureatul și, urmându-și pasiunea din copilărie a început studii de astronomie la Universitatea din Berlin. A participat la cursurile vestitului profesor Hermann von Helmholz, medic, fiziolog, fizician și filozof german. În secolul al XIX-lea oraşul era deja un important centru de învăţământ și se bucura de un bun renume. Tot aici veneau să studieze tineri polonezi din teritoriile poloneze ocupate de prusaci, întrucât în ţara lor nu aveau posibilităţi de studiu. Acolo au învăţat savanţii, politicienii și literaţii polonezi de mai târziu. Aici a studiat și Julian Ksawery Łukaszewski, medic și militant social polonez. Pentru a nu fi arestat a venit în 1865 pe pământul României a înfiinţat la Mihăileni Societatea

wersytet w Berlinie uczęszczał na wykłady także wybitny twórca okresu romantyzmu, poeta, prozaik, dramatopisarz, rzeźbiarz, malarz i rysownik Cyprian Kamil Norwid, który napisał te poruszające wersy w wierszu „Marionetki”:

Jak się nie nudzić? gdy oto nad globem
Milion gwiazd cichych się świeci,
A każda innym jaśnieje sposobem,
A wszystko stoi – i leci.

Ideałem Anghela Saligny było poznanie, jako najwyższa wartość w życiu. Miał spokojną i zrównoważoną pasję do prawd nauki. Jednak wybrał karierę inżyniera. Zdawał sobie sprawę, że jego ojczyzna potrzebowała budowniczych, ludzi zdolnych do realizacji dużych projektów, do modernizacji kraju. Zaczął studia w Wyższej Szkole Technicznej w Charlottenburg, niedaleko Berlina. Tutaj studiowali także znani polscy architekci, historycy, inżynierowie i działacze społeczni, jak np. Wojciech Korfanty, jeden z ojców niepodległej Polski. Miał wybitnych profesorów i inżynierów: Schwedlera (profesora mostownictwa) i Franziusa (profesora konstrukcji hydraulicznych). Był bardzo pracowity i sumienny. Pracował jeszcze podczas studiów z wybitnym profesorem G. Mehrtensem przy budowie linii kolejowej Cottbus – Frankfurt nad Odrą, a także rok po ukończeniu studiów w Prusach i w Saksonii. Ze względu na swoje osiągnięcia i doświadczenie mógłby zostać profesorem Politechniki w Dreźnie. Ale wiedział, że kraj go potrzebuje i wrócił do Rumunii w 1875 r.

Fot. Danuta Roman

Grób Anghela Saligny w Bukareszcie
Mormântul lui Anghel Saligny

Był bardzo dobrze przygotowany profesjonalnie, aktywny i energiczny. Umiał doceniać ludzi wartościowych. Potrafił wygrywać, nie robiąc sobie wrogów. Współpracownicy lubili go i szanowali za jego osobowość i wiedzę techniczną. Uznawano jego talent, pomysłowość i zdolności organi-

Bibliotecii Polone care a devenit un centru informal al emigraţiei poloneze.

Tot aici a participat la cursuri şi renumitul creator romantic Cyprian Kamil Norwid, poet, prozator, dramaturg, sculptor, pictor şi desenator cel care a scris emoţionantele versuri din poezia „Marionete”:

Cum să nu-ţi fie urât, când peste lume
Bolta de milioane de stele tăcute sclipeşte.
Şi fiecare altfel străluce.
Şi totul şade-şi se roteşte.

Idealul lui Anghel Saligny era cunoaşterea pe care o considera cea mai înaltă valoare a vieţii. Avea o pasiune calmă şi echilibrată pentru adevărurile ştiinţei. Totuşi a ales cariera de inginer. Şi-a dat seama că patria avea nevoie de constructori, de oameni pregătiţi să realizeze marile proiecte ale modernizării ţării. A început să studieze la Şcoala Tehnică Superioară din Charlottenburg, de lângă Berlin. Aici au studiat şi cunoscuţi arhitecţi, istorici, ingineri şi activişti sociali polonezi ca de exemplu Wojciech Korfanty, unul din artizanii Poloniei independente.

I-a avut ca profesori pe iluştrii ingineri Schwedler (profesorul de poduri) şi Franzius (profesorul de construcţii hidraulice). Era foarte harnic şi conştiincios. A lucrat încă din timpul studiilor cu renumitul profesor G. Mehrtens la linia ferată Cottbus-Frankfurt pe Oder şi încă un an după terminarea studiilor, în Prusia şi în Saxonia. Datorită realizărilor şi a experienţei sale ar fi putut rămâne profesor la Politehnica din Dresda. Ştia însă că ţara are nevoie de el şi s-a întors în România în anul 1875.

Fot. Kazimierz Roman

Makieta mostu w Cernavodzie na biurku Anghela Saligny w Muzeum Kolei Rumuńskich w Bukareszcie
Macheta podului de la Cernavodă pe biroul lui Anghel Saligny din Muzeul Căilor Ferate Române din Bucureşti

zacyjne. Surowy i wymagający Karol I podziwiał Anghela Saligny. Uważał go za błyskotliwy umysł, człowieka obowiązku i dobrze wykonanej pracy, za chlubę rumuńskiej nauki. Powierzył mu realizację wielkich projektów, mających rozwinąć Rumunię. Począwszy od 1877 r. jego nazwisko wiązane jest z wielkim budownictwem użyteczności publicznej. Najbardziej znane jego dzieło to most z Cernavody. W międzynarodowym konkursie na projekt i wykonanie mostu uczestniczył także słynny Gustave Eiffel, budowniczy słynnej paryskiej wieży. Jednak, ze względu na jego zalety, tę wielką konstrukcję powierzył król Karol I młodemu inżynierowi rumuńskiemu polskiego pochodzenia ze strony matki.

Anghel Saligny był inżynierem budowniczym, ministrem, pedagogiem i członkiem Akademii Rumuńskiej. Jest uważany za jednego z ojców inżynierii rumuńskiej i pionierem światowej techniki w projektowaniu i budownictwie mostów i silosów o metalowej strukturze i żelbetowej. Pozostawił wiele ważnych budowli w całym kraju, od Oltenii do północnej Mołdawii i Morza Czarnego. W 1885 r. został mianowany dyrektorem generalnym Kolei Rumuńskich.

W latach 1889-1909 kierował w Konstancy innym ważnym projektem dla nowoczesnej Rumunii. Prowadził prace związane z przebudową portu dla eksportu zbóż i ropy naftowej, o którym Karol I mówił, że jest: „ważnym czynnikiem naszego postępu gospodarczego i dumą narodową".

W okresie 1907-1910, ze względu na swój wybitny dorobek został pierwszym rumuńskim inżynierem wybranym na przewodniczącego Akademii Rumuńskiej. Jego wybór oznaczał początek połączenia tradycji humanistycznej z nauką i technologią, jako zapowiedź dzisiejszego społeczeństwa, opartego na wiedzy.

Jako nauczyciel akademicki cenił i wspierał swoich uczniów, przyszłych inżynierów współczesnej Rumunii, którzy zachowali pamięć o nim, pełną szacunku i podziwu.

Był człowiekiem wielkiej uczciwości i honoru. Właśnie dlatego w dramatycznym końcu grudnia 1916 r., kiedy rumuńskiej ziemi groziła inwazja armii niemieckiej, był jako rewident Banku Narodowego członkiem delegacji, która towarzyszyła rumuńskiemu skarbowi w drodze do Moskwy. Później został mianowany prezesem Rady Rewidentów Banku Narodowego i funkcję tę pełnił do końca życia.

Era foarte bine pregătit profesional, activ și energic. Știa să aprecieze oamenii de valoare. Excela prin a câștiga fără să-și facă dușmani. Colaboratorii îl iubeau și îl respectau pentru personalitatea și cunoștintele sale.

Talentul, inventivitatea și capacitățile organizatorice i-au fost recunoscute. Carol cel sobru și zgârcit în aprecieri l-a admirat pe Anghel Saligny. L-a considerat o minte sclipitoare, un om al muncii și al datoriei, o glorie a științei românești. I-a încredințat mari proiecte ale dezvoltării României. Din 1877, numele lui este legat de marile lucrări publice. Cea mai cunoscută, însă, este Podul de la Cernavodă.

La concursul internațional pentru proiectarea și executarea podului a participat și vestitul Gustave Eiffel, constructorul celebrului turn parizian. Cu toate acestea, datorită calităţilor sale, marea lucrare a fost încredințată de regele Carol I tânărului inginer român cu origini poloneze din partea mamei.

Anghel Saligny a fost inginer constructor, ministru, pedagog și membru al Academiei Române. Este considerat unul din întemeietorii ingineriei românești și unul din pionierii tehnicii mondiale în proiectarea și construcţia podurilor și silozurilor cu structură metalică, respectiv din beton armat. A lăsat multe lucrări importante de construcţie pe întreg teritoriul ţării – din Oltenia până în nordul Moldovei și la Marea Neagră. În anul 1895 a fost numit Director General al Căilor Ferate Române.

Între anii 1889-1909 a condus un alt mare proiect al României moderne – lucrările de amenajare a portului Constanţa pentru exportul de cereale și petrol, despre care Carol I spunea că este „un factor de căpetenie al propășirii noastre economice și o mândrie națională".

În perioada anilor 1907-1910, datorită activităţii sale remarcabile a fost primul inginer președinte al Academiei Române. Alegerea sa a marcat începutul îmbinării dintre cultura umanistă și cea științifică și tehnologică, ca o prefigurare a societăţii cunoașterii de astăzi.

Ca profesor a pus în valoare și și-a sprijinit studenții – viitorii ingineri ai României moderne, care i-au păstrat o amintire plină de respect și admiraţie.

A fost un om de mare integritate și cinste. De aceea, în dramaticul sfârșit de decembrie al anului 1916, când teritoriul românesc era amenințat de invazia trupelor germane a făcut parte din delegaţia care a însoţit tezaurul statului român la Moscova, în calitate de cenzor al Băncii Naționale. Ulterior a fost

Był także ministrem Budownictwa Publicznego. Pod jego kierownictwem powstały duże konstrukcje użyteczności publicznej: drogi, koleje, mosty, wodociągi, kanalizacja, elektrownie, sieci elektryczne, hale, silosy, siedziby instytucji publicznych. Spośród nich wymienić należy monumentalny budynek Ratusza w Bukareszcie, Pałac Patriarchy, pałace administracyjne w Krajowej i Gałaczu, piękne Kasyno w Konstancy, wodociągi w Bukareszcie, Konstancy, Jassach, systemy kanalizacji w Botoszanach, Tecuci, Câmpina.

Był wzorem porządku i punktualności oraz szlachetnej skromności. Twierdził, że „zawdzięcza szczęściu, okolicznościom i wartościowym współpracownikom cały prestiż, jakim się cieszył w życiu" i że to oni „poprzez swoją pracę i inteligencję zadecydowali o sukcesach w jego karierze". Zarówno w życiu publicznym, jak i prywatnym był przykładem dla społeczeństwa. Bardzo kochał swoją żonę i był oddany rodzinie. Często powtarzał, że jego sukcesy były także zasługą tej, która go kochała i wspierała całe życie.

Wyznawał kult honoru i stawiał sobie wysokie cele. Chciał stworzyć coś trwałego i solidnego, co pozostanie w historii. Uważał, że jego obowiązkiem jest dobrze wykonana praca i obrona interesów narodu rumuńskiego. Ten wybitny inżynier rumuński, w którego żyłach płynęła także polska krew, stawiał czoła trudom życia w drodze do gwiazd, a jego osiągnięcia to mosty przerzucone ponad czasem, łączące idee i narody. Znany polityk Ionel C. Brătianu, jeden z ojców Wielkiej Rumunii, powiedział: „jeśli mierzyć znaczenie człowieka po owocach, które pozostawił, to... nie było wybitniejszego Rumuna jak Anghel Saligny".

numit președinte al Consiliului de Cenzori ai Băncii Naţionale, funcție pe care a ocupat-o până la sfârșitul vieţii sale.

A fost și ministru al Lucrărilor Publice. Sub conducerea lui s-au realizat mari lucrări de drumuri, căi ferate, poduri, alimentare cu apă, canalizare, uzine și rețele electrice, hale, silozuri, clădiri pentru instituţii publice. Dintre acestea pot fi amintite: monumentala clădire a Primăriei București, Palatul Patriarhiei, palatele administrative din Craiova și Galaţi, frumosul cazinou din Constanţa, alimentările cu apă ale orașelor: București, Constanţa, Iași, canalizările orașelor: Botoșani, Tecuci, Câmpina.

A fost un model de ordine și punctualitate și de o nobilă modestie. Afirma că: „datorează norocului, împrejurărilor și eminenţilor colaboratori tot prestigiul de care s-a bucurat în viață" și că aceștia „prin munca și inteligența lor au determinat succesele carierei sale". Atât în viața personală, cât și în cea publică a fost un exemplu pentru societate. Era un om devotat familiei și și-a iubit mult soția. Anghel Saligny a afirmat de multe ori că succesele sale s-au datorat și ei, cea care l-a iubit și sprijinit toată viața.

Avea cultul onoarei și își impunea scopuri înalte. Dorea să creeze ceva solid și durabil, care să rămână în istorie. Considera că datoria lui este munca bine făcută și apărarea intereselor poporului român. Acest mare inginer român, prin venele căruia curgea și sânge polonez, a înfruntat greutăţile vieţii în drumul său către stele, iar realizările, viaţa și munca sa sunt poduri peste timp care unesc popoare și idei. Remarcabilul om politic Ionel C. Brătianu, unul din ctitorii României Mari spunea că: „dacă se măsoară însemnătatea omului după roadele pe care le-a lăsat, atunci... n-a fost român mai de seamă decât Anghel Saligny".

Danuta Roman

Krakowskie szopki na liście UNESCO

Podczas 13. sesji Międzyrządowego Komitetu ds. Ochrony Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego UNESCO, obradującej na Mauritiusie 29 listopada 2018 r. zostały wpisane szopki krakowskie. Wniosek o ich wpisanie złożyło Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w konsultacji z Muzeum Historycznym Miasta Krakowa i krakowskimi szopkarzami. Był to pierwszy polski wpis na tę prestiżową Listę.

Vicleimuri cracoviene pe lista UNESCO

La cea de-a 13-a sesiune a Comitetului Intergu-vernamental pentru Ocrotirea Patrimoniului Cultural Imaterial UNESCO, desfășurată în Mauritius pe 29 noiembrie 2018, au fost înscrise vicleimurile cracoviene. Cererea de a fi înscrise pe această listă a fost depusă de Ministerul Culturii și al Patrimoniului Naţional în consultare cu Muzeul de Istorie a Oraşului Cracovia și meșterii cracovieni. A fost prima înscriere poloneză pe această listă prestigioasă.

Szopki krakowskie wykonuje profesjonalnie około 40 twórców. Każdy z nich ma swoją własną technikę. Najstarszy z nich, Maciej Moszew, buduje je od 58 lat i aż 38 razy zdobywał pierwsze miejsca w konkursie krakowskich szopek. Słynna w Krakowie jest również rodzina Malików, która budową szopek trudni się od czterech pokoleń.

Tradycja konstruowania bożonarodzeniowych szopek, nierozerwalnie związana z Krakowem, sięga w tym mieście XIX w. Szopka krakowska to konstrukcja przedstawiająca biblijną scenę Bożego Narodzenia w otoczeniu nawiązującym do najbardziej rozpoznawalnych zabytków Krakowa. Często poprzez figurki w szopce przedstawione są historyczne i współczesne wydarzenia związane z życiem Krakowa, ale też wydarzenia z kraju i ze świata.

Co roku twórcy szopek gromadzą się w pierwszy czwartek grudnia na krakowskim Rynku Głównym, by zaprezentować swoje dzieła, a oceniają je eksperci. Konkurs odbywa się cyklicznie od 1937 r., z przerwą w latach II wojny światowej.

Poza konkursem szopki można oglądać w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa. Od kilku lat szopki można oglądać też w witrynach sklepów, hoteli i restauracji, a także przed galeriami handlowymi, w parkach i na placach. Część eksponatów pochodzi z poprzednich edycji konkursu, a część została wykonana specjalnie na potrzeby projektu i umieszczona w iluminowanych ekspozytorach.

Wpis krakowskiego szopkarstwa na Listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego UNESCO po raz kolejny stał się potwierdzeniem pierwszoplanowej roli Krakowa w kultywowaniu tradycji i zwyczajów polskiego dziedzictwa i jego promocji na świecie. Wpisanie krakowskiego szopkarstwa na listę UNESCO oznacza nie tylko prestiż, ale także możliwość pozyskania środków na jego rozwój.

Vicleimurile cracoviene sunt realizate de circa 40 creatori profesionişti. Fiecare dintre ei are propria sa tehnică. Cel mai vârstnic, Maciej Moszew, le construieşte de 58 de ani şi de 38 de ori a obţinut primele locuri la concursuri anuale. Renumită la Cracovia este şi familia Malik care se ocupă de construirea vicleimurilor de patru generaţii.

Tradiţia de construire a vicleimurilor de Crăciun este inseparabil legată de Cracovia şi datează în acest oraş din secolul al XIX-lea. Vicleimul cracovian este o construcţie care prezintă scenele biblice ale Crăciunului într-o ambianţă care face referire la cele mai cunoscute monumente şi clădiri ale Cracoviei. Foarte des, prin figurinele din vicleim sunt prezentate evenimente istorice şi cele contemporane legate de viaţa Cracoviei, dar şi evenimente din ţară şi din lume.

În fiecare an creatorii de vicleimuri se întâlnesc în prima zi de joi din decembrie în Piaţa Centrală să-şi prezinte operele ce vor fi apoi evaluate de experţi. Concursul se desfăşoară ciclic din 1937, cu întreruperе în anii celui de-Al II-lea Război Mondial.

În afara concursului, vicleimurile pot fi văzute la Muzeul de Istorie a Oraşului Cracovia. De câţiva ani vicleimurile pot fi privite şi în vitrinele magazinelor, hotelurilor şi ale restaurantelor, precum şi în faţa galeriilor comerciale, în parcuri şi în pieţe. O parte din exponate provin din ediţia anterioară a concursului, iar o parte au fost executate special pentru necesităţile proiectului şi aşezate în spaţii expoziţionale iluminate.

Înscrierea vicleimurilor din Cracovia pe Lista Patrimoniului Imaterial Cultural UNESCO confirmă încă o dată rolul principal al Cracoviei în cultivarea tradiţiei şi obiceiurilor patrimoniului polonez şi al promovării lui în lume. Înseamnă nu numai prestigiu, dar şi posibilitatea obţinerii mijloacelor pentru dezvoltarea acestei tradiţii.

Barbara Breabăn

KRONIKA BUKOWIŃSKICH POLAKÓW 1904 CRONICA POLONEZILOR BUCOVINENI

GRUDZIEŃ

12.01. – Czerniowce: Ukazał się 97. numer 22. rocznika „Gazety Polskiej”, a w nim m.in. nekrologi wybitnych obywateli – Michała Bohosiewicza z Baniłowa n/Czeremoszem i Antoniego Ślepowron Moczydłowskiego ze Śniatyna.

DECEMBRIE

12.01. – Cernăuți: A apărut nr. 97 al anului 22 al „Gazetei Polone”, în care s-au publicat necrologurile cetățenilor remarcabili – Michał Bohosiewicz din Bănila pe Ceremuș și Antoni Ślepowron Moczydłowski din Sneatîn.

12.01. – Czerniowce, Kasyno Polskie w Domu Polskim: Nowy zarząd Kasyna pod przewodnictwem dr. Alfreda Zgórskiego urządził pierwsze towarzyskie zebranie dla członków i wprowadzonych przez nich gości.

12.01. – Czerniowce, sala Towarzystwa Muzycznego: Ukonstytuował się nowy zarząd. Prezesem i członkiem komitetu muzycznego nadal pozostał dr Bazyli Duzinkiewicz, a skrabnikiem – Ewaryst Gorczyński.

12.02. – Arco: W 19. roku życia zmarła Maryla Mitkiewiczówna, córka dr. Eugeniusza Mitkiewicza. Po przywiezieniu zwłok do Czerniowiec pogrzeb z bardzo licznym konduktem, prowadzonym z ormiańskokatolickiego kościoła parafialnego na cmentarz przez ks. prał. Kajetana Kasprowicza, odbył się we wtorek 6 grudnia.

12.03. – Czerniowce, sala Towarzystwa Muzycznego: Bardzo udany koncert pieśni Ireny Różyckiej, na który prezes miejscowego Towarzystwa Gimnasycznego „Sokół" szczególnie zapraszał sokołów.

12.04. – Czerniowce: Ukazał się 98. numer 22. rocznika „Gazety Polskiej", a w nim m.in. artykuły „Bursa im. Arcyb. Issakowicza" i „Pielgrzymka uczniów szkół średnich do Rzymu w r. 1905". Do numeru dołączono pierwszy arkusz powieści J. I. Kraszewskiego pt. „Para czerwona".

12.04. – Czerniowce: W uroczystość św. Franciszka Ksawerego jezuici podejmowali prezydenta kraju Bleylebena i wysokich urzędników.

12.04. – Klokuczka, Czytelnia Polska TSL: Pod każdym względem udane zebranie towarzyskie, podczas którego delegat czerniowieckiego Koła Mieszanego TSL podniośle przemówił, student J. wygłosił wykład o życiu i pismach Adama Mickiewicza, deklamowano „Powrót taty" Mickiewicza, śpiewał Dmochowski oraz chór męski, Godlewski z werwą i humorem wygłaszał monologi.

12.04.-06 – Czerniowce: Triduum na zakończenie Jubileuszu Niepokalanego Poczęcia NMP.

12.05. – Czerniowce, sala Domu Polskiego: Wieczorek św. Mikołaja dla dzieci.

12.05. – Czerniowce, sala obrad sejmowych: Zebranie bukowińskich właścicieli gorzelni, na którym obecni byli m.in.: Kazimierz Bohdanowicz, Mikołaj Buchenthal, dr Aleksander Skibniewski.

12.<08. – Czerniowce: Uroczystym nabożeństwem w rzymskokatolickim kościele parafialnym Podwyższenia Krzyża Świętego i procesją do krzyża na rynku zakończono obchody jubileuszu ogłoszenia dogmatu o Niepokalanym Poczęciu NMP.

12.01. – Cernăuți, Cazinoul Polonez din Casa Polonă: Noua conducere a Cazinoului sub președinția dr. Alfred Zgórski a convocat prima întâlnire pentru membrii și oaspeții care i-au însoțit.

12.01. – Cernăuți, sala Societății Muzicale: S-a constituit noua conducere. Președinte și membru al comitetului muzical a rămas în continuare dr. Bazyli Duzinkiewicz, iar casier – Ewaryst Gorczyński.

12.02. – Arco: A murit Maryla Mitkiewiczówna în vârstă de 19 ani, fiica dr. Eugeniusz Mitkiewicz. După aducerea rămășițelor la Cernăuți a avut loc înmormântarea cu participarea unui convoi funebru numeros condus de la biserica armeano-catolică parohială la cimitir de mons. Kajetan Kasprowicz și care a avut loc marți, pe 6 decembrie.

12.03. – Cernăuți, sala Societății Muzicale: A avut loc un concert foarte reușit al Irenei Różycka, la care președintele Societății de Gimnastică „Sokół" i-a invitat îndeosebi pe șoimi.

12.04. – Cernăuți: A apărut nr. 98 al anului 22 al „Gazetei Polone", în care s-au publicat, printre altele, articolele „Internatul Arh. Issakowicz" și „Pelerinajul elevilor școlilor medii la Roma în anul 1905". La acest număr a fost anexat primul capitol al romanului „Para czerwona" de J. I. Kraszewski.

12.04. – Cernăuți: De sărbătoarea Sf. Francisc Xaveriu, Iezuiții l-au primit pe președintele țării Bleyleben și pe funcționarii în funcții înalte.

12.04. – Clocucica, Societatea Polonă de Lectură SȘP: A avut loc o întâlnire de societate foarte reușită în toate privințele, în cadrul căreia a vorbit solemn delegatul Cercului Mixt al SȘP din Cernăuți, studentul J. a ținut o prelegere despre viața și scrierile lui Adam Mickiewicz, a fost recitat „Powrót taty" de Mickiewicz, au cântat Dmochowski și corul bărbătesc, Godlewski a ținut monologuri cu vervă și umor.

12.04.-06 – Cernăuți: Triduum pentru încheierea Jubileului Neprihănitei Zămisliri a Preasfintei Fecioare Maria.

12.05. – Cernăuți, sala Casei Polone: Seara Sf. Nicolae pentru copii.

12.05. – Cernăuți, sala dezbaterilor în Seim: A avut loc întâlnirea proprietarilor distileriei din Bucovina, la care au fost prezenți, printre alții, Kazimierz Bohdanowicz, Mikołaj Buchenthal, dr. Aleksander Skibniewski.

12.<08. – Cernăuți: A avut loc o Sfântă Liturghie solemnă la biserica parohială romano-catolică „Înălțarea Sfintei Cruci" și procesiunea până la crucea din piață a încheiat celebrările jubileului de proclamare Neprihănitei Zămisliri a Maicii Domnului ca dogmă de credință.

12.08. – Czerniowce: Posiedzenie członków komitetu balu polskiego urządzanego tradycyjnie przez Towarzystwo Akademików Polskich „Ognisko". Patronat nad balem przyjął prezydent miasta Antoni bar. Kochanowski. Na czele komitetu stanęli posłowie sejmowi – Krzysztof Abrahamowicz, prof. dr Alfred Halban oraz prezes bukowińskiego Koła Polskiego Feliks Passakas.

12.09. – Wiedeń: Ogłoszono konkurs na stypendium fundacji Konstantego Zahorskiego dla Polaków i katolików kształcących się w szkołach realnych, poświęcających się technologii chemicznej lub mechanicznej.

12.<11. – Czerniowce, uniwersytecka Czytelnia Akademicka: W inauguracyjnym komersie uczestniczył delegat Towarzystwa Akademików Polskich „Ognisko" Aleksander Biskupski oraz prof. dr Alfred Halban.

12.11. – Czerniowce: Ukazał się 100. numer 22. rocznika „Gazety Polskiej", do którego dołączono 2. arkusz pierwszego tomu powieści J. I. Kraszewskiego pt. „Para czerwona".

12.11. – Czerniowce: Doroczne walne zgromadzenie członków miejscowego Klubu Szermierczego. Radca Sądu Krajowego Zygmunt Dworski został prezesem, a dr Stanisław Kwiatkowski – wiceprezesem.

12.12. – Czerniowce, lokal Kasyna w Domu Polskim: Posiedzenie wydziału bukowińskiego Koła Polskiego.

12.12. – Paszkany: Sekretarz miejscowej Czytelni Polskiej Józef Januszewski napisał korespondencję imformującą o obchodzie rocznicy powstania listopadowego w nielicznym gronie.

12.<15. – Czerniowce, pomieszczenie w Domu Polskim: Na posiedzeniu wydziału pod przewodnictwem dr. Tadeusza Mischkego załatwiono bieżące sprawy administracyjne, przyjęto dwóch nowych członków, przyjęto do wiadomości i zatwierdzenia regulamin Kasyna Polskiego, a po zapoznaniu się z wykonanym przez inż. Konrada Goreckiego projektem wielkiej sali i wysłuchaniu opinii starszego radcy budownictwa Skowrona uchwalono urządzić salę w stylu zakopiańskim.

12.18. – Czerniowce: Ukazał się 102. numer 22. rocznika „Gazety Polskiej", do którego dołączono 3. arkusz pierwszego tomu powieści J. I. Kraszewskiego „Para czerwona".

12.18. – Czerniowce, Kasyno Polskie w Domu Polskim: Zebranie towarzyskie członków, ich rodzin i wprowadzonych gości.

12.18. – Kaliczanka, Czytelnia Polska w domu Moroszkiewiczowej ul. Krakowska 362: Zebranie

12.08. – Cernăuți: A avut loc ședința membrilor comitetului balului polonez organizat, în mod tradițional, de Societatea Universitară Poloneză „Ognisko". Balul a avut loc sub patronajul primarului orașului, baronul Antoni Kochanowski. În fruntea comitetului s-au aflat deputații în Seim, Krzysztof Abrahamowicz, prof. dr. Alfred Halban și președintele Cercului Polonez bucovinean, Feliks Passakas.

12.09. – Viena: A fost anunțat concursul pentru bursa fundației Konstanty Zahorski pentru polonezii și catolicii care învață la școlile reale și s-au dedicat tehnologiei chimice sau mecanice.

12.<11. – Cernăuți, Societatea de Lectură Universitară: La petrecerea de inaugurare au participat delegatul Societății Universitare Poloneze „Ognisko", Aleksander Biskupski și prof. dr. Alfred Halban.

12.11. – Cernăuți: A apărut nr. 100 al anului 22 al „Gazetei Polone" în care s-a anexat capitolul 2 la volumului I al romanului „Para czerwona" de J. I. Kraszewski.

12.11. – Cernăuți: A avut loc adunarea generală anuală a membrilor Clubului de Scrimă. Consilierul de la Tribunalul Național, Zygmunt Dworski, a devenit președinte, iar dr. Stanisław Kwiatkowski – vicepreședinte.

12.12. – Cernăuți, localul Cazinoului de la Casa Polonă: A avut loc ședința secției Cercului Polonez bucovinean.

12.12. – Pașcani: Secretarul Societății Polone de Lectură, Józef Januszewski, a scris corespondența care informa despre celebrarea aniversărilor insurecției din noiembrie într-un grup mic.

12.<15. – Cernăuți, incinta Casei Polone: La ședința secției sub conducerea dr. Tadeusz Mischke au fost rezolvate chestiunile administrative actuale, s-au primit doi membri noi, s-a adus la cunoștință și s-a aprobat regulamentul Cazinoului Polonez, iar după ce cu toții s-au familiarizat cu proiectul sălii mari elaborat de ing. Konrad Gorecki și s-au ascultat opiniile consilierului constructor superior Skowron, s-a decis amenajarea sălii în stilul Zakopane.

12.18. – Cernăuți: A apărut nr. 102 al anului 22 al „Gazetei Polone" în care s-a anexat capitolul 3 al volumului I al romanului „Para czerwona" de J. I. Kraszewski.

12.18. – Cernăuți, Cazinoul Polonez de la Casa Polonă: A avut loc întâlnirea de societate a membrilor, a familiilor și a oaspeților.

12.18. – Caliceanca, Societatea Polonă de Lectură situată în casa doamnei Moroszkiewiczowa, str. Krakowska 362: A avut loc o întâlnire de societate

towarzyskie staraniem bardzo dobrze pracującego zarządu miejscowej Czytelni Polskiej (m.in.: Szymon Michalik, Józef Nadler, Michał Sworakowski) i delegata Koła Mieszanego TSL Jana Kobierzyckiego. W programie znajdowały się: odczyt Kobierzyckiego, deklamacje, występ chóru męskiego, śpiew solowy, monologi, a w przerwach muzyka gramofonowa.

12.19. – Lwów: Odbył się wiec narodowy, na którym bukowińskich Polaków reprezentował Feliks Passakas. Wszedł on do sekcji obrony narodowej, czyli jednej z trzech sekcji składających się na Komitet Pracy Narodowej.

12.22. – Czerniowce, biblioteka TBPiCP: Czynna wypożyczalnia książek. W niedzielę Bożego Narodzenia natomiast wypożyczalnia nieczynna.

12.22. – Czerniowce, sala biblioteczna (do czasu ukończenia wielkiej sali) Domu Polskiego: Po przerwie spowodowanej przenosinami do Domu Polskiego odtąd rozpoczęto ćwiczenia gimnastyczne sokołów dwa razy tygodniowo pod kierunkiem Józefa Sadowskiego, przygotowujące do okręgowego zlotu w Stanisławowie.

12.<25. – Czerniowce, Towarzystwo Akademików Polskich „Ognisko" w Domu Polskim: Prezes „Ogniska" Aleksander Biskupski przyjmował deklaracje udziału zaproszonych do komitetu „balu polskiego".

12.<25. – Torskie: Przeżywszy lat 69 zmarł Włodzimierz Siemiginowski, były marszałek powiatu zaleszczyckiego i poseł Sejmu galicyjskiego. Zmarłego złożono w miejscowym grobowcu rodzinnym przy licznym udziale duchowieństwa, włościan, ziemian, inteligencji, przyjaciół, znajomych i krewnych.

12.25. – Czerniowce: Ukazał się 104. numer 22. rocznika „Gazety Polskiej", a w nim m.in. artykuły: „Choinka", „Z opłatkiem. Czerniowce 24 grudnia", „Boże Narodzenie w Anglii" oraz wiersz „Nowa kolęda" Władysława Bełzy. W rubryce Wiadomości literackie i artystyczne polecono „Kalendarz blokowy TSL". Zaproszono do prenumeraty lwowskiej „Gazety Narodowej". Do numeru dołączono także 4. arkusz pierwszego tomu powieści J. I. Kraszewskiego pt. „Para czerwona".

12.25. – Czerniowce, sala TBPiCP: Tradycyjnie przez „Gwiazdę" urządzony opłatek dla członków polskich organizacji. Przemawiali i wznosili toasty: Władysław Sołtyński (wiceprezes TBPiCP), Schwarz (prezes „Gwiazdy"), prof. dr Alfred Halban (prezes Koła Polskiego), Waltenberger (prezes „Sokoła"), dr Eugeniusz Mitkiewicz, Gaspary, Go-

prin grija conducerii foarte active a Societății Polone de Lectură (printre alții: Szymon Michalik, Józef Nadler, Michał Sworakowski) și a delegatului Cercului Mixt al SȘP, Jan Kobierzycki. Programul a cuprins: prelegerea lui Kobierzycki, recitări, interpretarea corului bărbătesc, un cântec solo, monologuri, iar în pauze, muzică gramofonă.

12.19. – Liov: A avut loc un miting național la care polonezii bucovineni au fost reprezentați de Feliks Passakas. Acesta a intrat în secția de apărare națională, adică una dintre acele trei secții care formează Comitetul Național al Muncii.

12.22. – Cernăuți, biblioteca APAF și L: A fost deschisă secția de împrumuturi cărți. Duminică, în sărbătoarea Nașterii Domnului, secția va fi închisă.

12.22. – Cernăuți, sala bibliotecii (până la finalizarea sălii mari) Casei Polone: După o pauză cauzată de mutarea la Casa Polonă, de acum înainte s-au început exercițiile de gimnastică ale șoimilor, de două ori pe săptămână, sub conducerea lui Józef Sadowski, pregătitoare pentru întâlnirea regională din Ivano-Frankivsk.

12.<25. – Cernăuți, Societatea Universitară Polonă „Ognisko" de la Casa Polonă: Președintele Societății „Ognisko", Aleksander Biskupski, a primit declarațiile coparticipanților invitați în comitetul „balului polonez".

12.<25. – Torske: A murit Włodzimierz Siemiginowski, în vârstă de 69 de ani, fost mareșal al districtului Zališciîkî și deputat în Seimul din Galiția. Răposatul a fost depus în cavoul familiei din localitate cu participarea unui număr mare de preoți, țărani, moșieri, intelectuali, prieteni, cunoscuți și rude.

12.25. – Cernăuți: A apărut nr. 104 al anului 22 al „Gazetei Polone" în care s-au publicat, printre altele, articolele: „Bradul", „Cu oplatul. Cernăuți, 24 decembrie", „Nașterea Domnului în Anglia" și poezia „Noua colindă" de Władysław Bełza. În rubrica Noutăți literare și artistice a fost recomandat „Calendarul SȘP". S-a făcut anunțul de abonare la „Gazeta Națională" de Liov. La acest număr a fost anexat capitolul 4 al volumului I al romanului „Para czerwona" de J. I. Kraszewski.

12.25. – Cernăuți, sala APAF și L: A fost organizată de către Asociația Meșteșugarilor Polonezi „Gwiazda", în mod tradițional, întâlnirea de „opłatek" pentru membrii organizațiilor poloneze. Au vorbit și au ținut un toast: Władysław Sołtyński (vicepreședintele APAF și L), Schwarz (președintele Asociației „Gwiazda"), prof. dr. Alfred Halban (președintele Cercului Polonez), Waltenberger (președintele So-

recki, Stanisław Sołtyński (w imieniu „Ogniska”), Henryk Stanisław Zucker (redaktor czerniowieckiej „Gazety Polskiej”).

12.31. – Czerniowce, Dom Polski: Otwarto restaurację. Jej dzierżawcą został reprezentant browaru okocimskiego B. Schneuer.

12.31. – Czerniowce: Dyrekcja Bukowińskiego Polskiego Towarzystwa Zaliczkowego i Oszczędności (W. Sołtyński, M. Trzciński, St. Sołtyński – księgowy) sporządziła „Sprawozdanie (…) za listopad 1904”. Opublikowane zostało ono w rubryce Gospodarka, handel i przemysł 2. numeru „Gazety Polskiej” z czwartku 5 stycznia 1905 r.

12.31. – Czerniowce, Kasyno Polskie: Wieczór sylwestrowy.

dr Jan Bujak – Kraków

cietății „Sokół”), dr. Eugeniusz Mitkiewicz, Gaspary, Gorecki, Stanisław Sołtyński (în numele Societății „Ognisko”), Henryk Stanisław Zucker (redactorul „Gazetei Polone” din Cernăuți).

12.31. – Cernăuți, Casa Polonă: A fost deschis un nou restaurant. Arendașul său a fost reprezentantul fabricii de bere „Okocim”, B. Schneuer.

12.31. – Cernăuți: Conducerea Societății Polone de Creditare și Economii (W. Sołtyński, M. Trzciński, St. Sołtyński – contabil) a întocmit „Darea de seamă (…) pentru luna noiembrie 1904”. Aceasta a fost publicată în rubrica Economie, comerț și industrie în al 2-lea număr al „Gazetei Polone”, joi, pe 5 ianuarie 1905.

12.31. – Cernăuți, Cazinoul Polonez: A avut loc seara de Revelion.

Trad. Ilona Biseada

KALENDARIUM ROCZNIC 2020 CALENDARUL ANIVERSĂRILOR

STYCZEŃ

1 I – 90. rocznica urodzin **Zdzisława Ceckowskiego** (1930), filozofa;

3 I – 130. rocznica urodzin **Mieczysława Kotarbińskiego** (1890-1943), grafika, malarza, metaloplastyka;

4 I – 80. rocznica urodzin **Antoniego Krauze** (1940-2018), reżysera filmów dokumentalnych i fabularnych;

5 I – 90. rocznica urodzin **Jana Lebenstina** (1930-1999), malarza, grafika, rysownika;

6 I – 170. rocznica urodzin **Adama Krechowieckiego** (1850-1919), dramaturga, powieściopisarza, krytyka literackiego i teatralnego;

7 I – 5. rocznica śmierci **Tadeusza Konwickiego** (1926-2015), prozaika, scenarzysty, reżysera;

9 I – 5. rocznica śmierci **Józefa Oleksego** (1946-2015), polityka, marszałka Sejmu, premiera Polski;

10 I – 130. rocznica urodzin **Henryka Gotliba** (1890-1966), malarza, grafika;

11 I – 105. rocznica śmierci **Zygmunta Miłkowskiego** (1824-1915), pisarza, publicysty, działacza niepodległościowego;

12 I – 100. rocznica urodzin **Jerzego Benedykta Zubrzyckiego** (1920-2009), socjologa, pisarza, publicysty;

IANUARIE

1 I – 90 de ani de la nașterea lui **Zdzisław Ceckowski** (1930), filozof;

3 I – 130 de ani de la nașterea lui **Mieczysław Kotarbiński** (1890-1943), grafician, pictor, metalo-plastician;

4 I – 80 de ani de la nașterea lui **Antoni Krauze** (1940-2018), regizor de filme documentare și de lung metraj;

5 I – 90 de ani de la nașterea lui **Jan Lebenstin** (1930-1999), pictor, grafician, desenator;

6 I – 170 de ani de la nașterea lui **Adam Krechowiecki** (1850-1919), dramaturg, romancier, critic literar și de teatru;

7 I – 5 ani de la moartea lui **Tadeusz Konwicki** (1926-2015), prozator, scenarist, regizor;

9 I – 5 ani de la moartea lui **Józef Oleksy** (1946-2015), politician, mareșal al Seimului, premier al Poloniei;

10 I – 130 de ani de la nașterea lui **Henryk Gotlib** (1890-1966), pictor, grafician;

11 I – 105 ani de la moartea lui **Zygmunt Miłkowski** (1824-1915), scriitor, publicist, militant pentru independență;

12 I – 100 de ani de la nașterea lui **Jerzego Benedykta Zubrzyckiego** (1920-2009), sociolog, scriitor, publicist;

13 I – 35. rocznica śmierci **Adama Marczyńskiego** (1908-1985), malarza, grafika, scenografa;
15 I – 105. rocznica urodzin **Dyzmy Gałaja** (1915-2000), socjologa;
18 I – 80. rocznica śmierci **Kazimierza Przerwy-Tetmajera** (1865-1940), poety, prozaika, dramaturga, publicysty;
19 I – 80. rocznica śmierci **Ignacego Chrzanowskiego** (1866-1940), historyka literatury;
22 I – 45. rocznica śmierci **Tadeusza Grabowskiego** (1881-1975), historyka literatury słowiańskiej, dyplomaty;
23 I – 20. rocznica śmierci **Egona Naganowskiego** (1913-2000), eseisty, krytyka literackiego, tłumacza;
25 I – 90. rocznica urodzin **Jana Webera** (1930-1992), muzykologa, krytyka muzycznego, dziennikarza;
26 I – 90. rocznica urodzin **Kazimierza Grotowskiego** (1930-2017), fizyka;
28 I – 105. rocznica urodzin **Andrzeja Stelmachowskiego** (1925-2009), polityka, prawnika, marszałka Senatu I kadencji, założyciela i prezesa Stowarzyszenia „Wspólnota Polska" w latach 1990-2008;
29 I – 300. rocznica urodzin **Franciszka Bohomolca** (1720-1784), poety, komediopisarza, publicysty i tłumacza;
30 I – 170. rocznica urodzin **Aleksandra Gierymskiego** (1850-1901), malarza, prekursora polskiego impresjonizmu;
31 I – 100. rocznica urodzin **Danuty Bieńkowskiej** (1920-1992), pisarki, autorki utworów dla młodzieży, tłumaczki literatury rumuńskiej.

13 I – 35 de ani de la moartea lui **Adam Marczyński** (1908-1985), pictor, grafician, scenograf;
15 I – 105 ani de la naşterea lui **Dyzma Gałaj** (1915-2000), sociolog;
18 I – 80 de ani de la moartea lui **Kazimierz Przerwa-Tetmajer** (1865-1940), poet, prozator, dramaturg, publicist;
19 I – 80 de ani de la moartea lui **Ignacy Chrzanowski** (1866-1940), istoric al literaturii;
22 I – 45 de ani de la moartea lui **Tadeusz Grabowski** (1881-1975), istoric al literaturii slave, diplomat;
23 I – 20 de ani de la moartea lui **Egon Naganowski** (1913-2000), eseist, critic literar, traducător;
25 I – 90 de ani de la naşterea lui **Jan Weber** (1930-1992), muzicolog, critic muzical, ziarist;
26 I – 90 de ani de la naşterea lui **Kazimierz Grotowski** (1930-2017), fizician;
28 I – 105 ani de la naşterea lui **Andrzej Stelmachowski** (1925-2009), politician, jurist, mareşal al Senatului în prima legislatură, iniţiatorul şi preşedintele Asociaţiei „Wspólnota Polska" în anii 1990-2008;
29 I – 300 de ani de la naşterea lui **Franciszek Bohomolec** (1720-1784), poet, scriitor de comedii, publicist şi traducător;
30 I – 170 de ani de la naşterea lui **Aleksander Gierymski** (1850-1901), pictor, precursor al impresionismului polonez;
31 I – 100 de ani de la naşterea **Danutei Bieńkowska** (1920-1992), scriitoare, autoare de creaţii pentru tineri, traducătoare de literatură română.

Pismo Związku Polaków w Rumunii | Revista Uniunii Polonezilor din România

POLONUS

ISSN 1223-4192
Str. Ion Vodă Viteazul nr 5
720034 Suceava
Tel./fax: +40 230 520355
e-mail: redactia_polonus@yahoo.com
www.dompolski.ro

DTP | Druk | Tipar

TIPOGRAFIA LIDANA
Tel.: 0230 / 517.518 Fax: 0330 / 401.062
email: office@tipolidana.ro

Redaktor naczelny
Redactor şef
Elżbieta Wieruszewska-Calistru

Kolektyw redakcyjny
Colectivul de redacţie
Barbara Breabăn
Iuliana Agneşca Dascălu
Ilona Biseada

Przedsięwzięcie jest współfinansowane przez Stowarzyszenie „Wspólnota Polska" ze środków otrzymanych od Kancelarii Senatu w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą.

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

STOWARZYSZENIE „WSPÓLNOTA POLSKA"

Drodzy Rodacy,

Z okazji zbliżających się świąt
proszę przyjąć moje najserdeczniejsze życzenia.
Niech Narodzenie Pańskie będzie czasem
do radosnego świętowania w gronie najbliższych,
w dostatku i dobrym zdrowiu,
a Nowy Rok przyniesie tylko jasne dni.

Wesołych Świąt
i wszelkiej pomyślności w nadchodzącym roku!

Prezes Gerwazy Longher
Związek Polaków w Rumunii

Dragi Compatrioți,

Cu ocazia sărbătorilor care se apropie
primiți urările mele cele mai sincere.
Fie ca Naşterea Domnului să o sărbătoriți
cu bucurie alături de cei dragi,
în belşug şi sănătate,
iar Noul An să vă aducă doar zile senine.

Sărbători Fericite
şi tot ce este mai bun în Anul Nou!

Preşedinte Ghervazen Longher
Uniunea Polonezilor din România

© Marilyn Barbone | Dreamstime.com

© Davidfreigner | Dreamstime.com